2023

Svenska kulturfonden

Svenska kulturfonden

ÅRSBOK

2023

ISBN: 978-952-7263-24-2
ISSN 1238-5468

Redaktör: Freja Harkke / Å Communications
Grafisk form och ombrytning: Jake Papinaho / Å Communications
Tryck: Oy Nord Print Ab

Helsingfors 2024
Svenska Kulturfonden
Georgsgatan 27, 00100 Helsingfors
kulturfonden.fi

Innehåll

Vi möts, vi förändras och vi förändrar 7
"Vi ska bli bättre på att lyssna på er unga"—
konstruktiva förslag när studenter grillade Nylander och Svarvar 8
Jonathan Ingberg visar vägen till en mer hållbar modeindustri 14
Drömmen om att stå i rampljuset 20
En vanlig dag i september fick jag veta att jag hade fått platsen 24
Augustinatten – mer än musik 28
En app ska hjälpa studerande att sluta skjuta upp 34
Hälsosamt att förstå motståndarens åsikter 38

Utdelning och proaktiv verksamhet

Beviljade bidrag 44
Utdelning 45
Utdelningen i siffror 47
Bidrag och stipendier – våra proaktiva satsningar 52
Bidrag och stipendier som utlystes 2023 57
Pris och tävlingar 59
Kommunikationen i runda siffor 63
Evenemang och produktioner 67
Förvaltning och organisation 70

Verksamhetsberättelse och bokslut

Verksamhetsberättelse 2023 78
Bokslut 92

11.04
KULTURFONDEN
Inlägg
Följ
kulturfonden
Tiderna förändras och vi med dem.
Gillas av 66
kulturfonden Följ Svenska kulturfonden på Instagram och se hur vi stöder kultur och utbildning på svenska i Finland.
13 maj 2024

VD:S HÄLSNING

Vi möts, vi förändras och vi förändrar

TEXT: SÖREN LILLKUNG BILD: FRIDA LÖNNROOS

”Tiderna förändras och vi med dem.” Det ordspråket lärde jag mig i skolan i Jakobstad på 70-talet. Nu 50 år senare tänker jag att förändringen börjar i oss mänskor. Då vi träffas och möts.

I fjol då coronapandemin äntligen släppte greppet blev träffar och mänskliga möten igen en del av vår vardag. Konst-, kultur- och utbildningsfältet sjöd av aktivitet och Svenska kulturfonden fick fler ansökningar än under pandemiåren. En orsak var kanske också de nedskärningar som den nya regeringen varslade om.

Samtidigt som pandemin klingade ut förvärrades världsläget. Militär mobilisering och en ny, skrämmande geopolitisk logik gjorde att vår självklara demokrati plötsligt verkade skör och hotad.

Då världshistorien upprepar sig behövs Kulturfondens bidrag mera än någonsin. Också Kulturfondens vision blir ännu angelägnare: att skapa ett öppet och inkluderande samhälle där alla har rätt och tillgång till högklassig och mångsidig utbildning och kultur på svenska i Finland. I det flerspråkiga Finland handlar det dessutom om många olika kulturer där det svenska ska vara en självklar del.

I konst, kultur och utbildning kan vi kan mötas, växa, skapa vår identitet och utvecklas till goda mänskor. Här skapas också grunden för bildningssamhället där vi tillsammans kan utveckla en hållbar värdegrund. Med hjälp av Kulturfondens bidrag, strategiska satsningar och evenemang vill vi ge mänskor möjlighet att mötas på lika villkor. Mötas för att leka och skapa, lyssna på varandra, föra en jämlik dialog och lära oss. Om varandra och om oss själva.

Vi på Kulturfonden behöver ständigt möta sökande, oliktänkare och samarbetspartner för att lyssna, lära och utvärdera men framförallt bli utvärderade. Vi har 45 miljoner anledningar att alltid vara noggranna, riskmedvetna, självkritiska, transparenta och resilienta. För att klara det behövs nätverk, dialog och samverkan.

Tack vare alla donatorer och Svenska litteratursällskapet, som sedan 1908 ägt och byggt upp Kulturfondens förmögenhet, kunde vi i fjol fördela 45 miljoner euro för ”att främja och stödja utbildning, kultur, konst, vetenskap och forskning samt samhällsservice som gynnar det svenska i Finland”. Vårt uppdrag är det samma i både med- och motvind.

År 2023 satsade vi mer än tidigare på samverkan med offentliga aktörer. Verksamhet och projekt med och för barn och unga var liksom tidigare prioriterade hos oss, men det är också viktigt för oss att bidra till verksamhet som skapar fler mänskliga möten. Möten som gör att vi mänskor förändras och kan förändra.

”Vi ska bli bättre på att lyssna på er unga”– konstruktiva förslag när studenter grillade Nylander och Svarvar

TEXT: JENS BERG • BILD: JONATHAN TERLINDEN

Svenska kulturfonden prioriterar målgruppen barn och unga. Men vad betyder det här rent konkret i beslutsfattandet? Det var temat för intervjun med styrelseordförande Mikaela Nylander och delegationsordförande Mikael Svarvar där studerande höll i trådarna.

Mikaela Nylander välkomnar **Tomas Törn** och **Einar Zilliacus** på sitt arbetsrum vid undervisnings- och kulturministeriet. Törn och Zilliacus studerar journalistik för andra året vid Svenska social- och kommunalhögskolan i Helsingfors och ska snart få sitt stora elddop som journalister. De ska grilla två av de mest inflytelserika personerna i den finlandssvenska fondvärlden.

Under den inledande kaffestunden är det mycket skratt när Nylander och **Mikael Svarvar** beskriver morgonens strapatser. På grund av snöoväder och strejk är det ett smärre mirakel att alla lyckades ta sig till intervjun i tid.

Större summor medför större ansvar

Tomas Törn styr in samtalet på Kulturfondens kraftigt ökade utdelning. Under de senaste 25 åren har den årliga utdelning stigit med cirka

40 miljoner euro. År 2022 låg utdelningen på 42 miljoner euro och summan förväntas stiga till 50 miljoner euro under de kommande åren. Törn undrar ***om det faktiskt finns tillräckligt många kvalitativa projekt att stödja i Svenskfinland?***

– Behovet av bidrag är enormt när man ser på antalet ansökningar, men de allt större summorna som vi fördelar kräver samtidigt att vi tänker mer strategiskt. Därför samlas alla Kulturfondens förtroendevalda och hela personalen varje år till idédagar där vi analyserar framtida större satsningar, som är viktiga för det svenska i Finland på längre sikt. Mera pengar betyder att vi kan - och måste - höja blicken och höja nivån på det vi gör, säger Nylander.

– Det senaste exemplet på det här är vår strategiska treåriga satsning SKAPA, som handlar om konstundervisning för barn och unga. Vi fångade upp att det finns stora utmaningar med tillgängligheten och jämlikheten inom konstundervisningen på svenska i Finland. Vår större utdelning har gjort det möjligt för oss att satsa på den här typen av projekt, säger Svarvar.

Blir man inte blind för alla nollor när man delar ut så här enormt stora summor?

– Jag har funderat mycket på det här. Speciellt under mitt första år som delegationsordförande var jag förundrad över storleken. Men jag har lärt mig att dela upp utdelningen i mindre delar. Om man tänker på varje ansökan enskilt blir summorna betydligt lättare att greppa, säger Svarvar.

– En annan aspekt handlar om vårt ansvar. Vi måste också våga sluta finansiera sådant som har levt ut sin tid. Trots att vi har allt mera pengar att dela ut måste vi bli bättre på att utvärdera projekt och kritiskt fråga: Behövs verkligen det här för att stärka det svenska i Finland, säger Nylander.

Törn tar fasta på vad Nylander säger om det svenska i Finland. ***Vad är Svenskfinland egentligen och definierar Kulturfonden tack vare den större utdelningen "att stödja det svenska i Finland" på ett nytt sätt?***

– Vi vill gå utanför den snäva definitionen av Svenskfinland för att undvika tunnelseende. Vi har till exempel vårt strategiska program *Hallå!* och fortsättningen *Hallå TVÅ*, som handlar om språkmöten och språkprojekt. Den här satsningen riktar sig lika mycket till finskspråkiga och till andra språkgrupper som vill närma sig eller

En annan aspekt handlar om vårt ansvar. Vi måste också våga sluta finansiera sådant som har levt ut sin tid. Trots att vi har allt mera pengar att dela ut måste vi bli bättre på att utvärdera projekt

stärka kontaktytan till det svenska i Finland. Vi jobbar medvetet med att bredda våra perspektiv, men vi har nog en bit kvar innan vi är i mål, säger Svarvar.

– Ibland blir effekten större om finskspråkiga aktörer synliggör det svenska i Finland. Därför är det smart att också involvera andra. Men jag tycker överlag att vi kan bli bättre på att beakta mångfalden i vår verksamhet. Det gäller exempelvis hur vi ser på sammansättningen i styrelsen och i andra organ, tillägger Nylander.

Stärka de ungas röst

Intervjun har blivit ett livligt samtal mellan de fyra runt bordet. Zilliacus styr in samtalet på barn och unga. Den här målgruppen är prioriterad i Kulturfondens utdelning och han undrar ***hur prioriteringen syns i reda pengar?***

– Det finns statistik på det mesta i vårt ansökningssystem Rimbert. Enligt statistiken har vi de senaste åren beviljat 7-9 miljoner per år till sådant som går under rubriken barn och unga. När jag såg siffrorna tyckte jag först att de kändes små, men det har sina förklaringar, säger Svarvar.

Svarvar och Nylander börjar analysera siffrorna och konstaterar att många projekt riktade till barn och unga också syns i andra bidragskategorier. Till exempel forskningsprojekt i skolorna och understöd till scouter och ungdomsföreningar kan dyka upp också under andra rubriker.

– Barn och unga måste vara en prioritet. Om vi inte har en fungerande svenskspråkig stig från småbarnspedagogik till universitet, har vi snart inget Svenskfinland, säger Nylander.

Svarvar nämner Svenska studiefonden, som beviljar bidrag för heltidsstudier vid högskolor och universitet i Finland och i utlandet. Nylander tillägger att Svenska kulturfonden också finansierar praktikplatser vid tolv olika kultur- och vetenskapsinstitutioner runt om i världen.

Mikaela Nylander

Ålder: 53 år **Bor:** Borgå

Jobbar med: Statssekreterare vid UKM, styrelseordförande vid Svenska kulturfonden och flera andra förtroendeuppdrag

Drömde om att bli när jag var 20 år: Människorättsjurist vid någon internationell organisation med inriktning på barn och kvinnor.

– Det lönar sig att kolla både på Kulturfondens och Studiefondens webbplatser. Det finns många olika bidrag uttryckligen riktade till studerande, säger Nylander.

Törn och Zilliacus lyssnar och nickar. När Nylander och Svarvar tystnar frågar Zilliacus ***hur de ungas röst hörs i själva beslutsfattandet?***

– Det är en bra fråga. Den yngsta som nu sitter i delegationen är 28 år och vi borde bli bättre på att ta med unga i vårt arbete. Vi jobbar mycket med att sammanföra olika grupper. Vi borde ordna en aftonskola där vi beslutsfattare sätter oss ner med ett gäng ungdomar för att diskutera, säger Svarvar.

– Överlag tror jag att vi ibland måste jobba med kvoteringar för att skapa bredd och mångfald. Styrelsemedlemmar måste, i och med det stora ansvaret, vara myndiga - men det här med att få in de ungas röster i vårt beslutsfattande är ett område vi borde stärka, säger Nylander.

Öppenhet är avgörande

Zilliacus tar upp ett av de mer känsliga samtalsämnena i Svenskfinland: Case Folkhälsan. Folkhälsans vd avgick överraskande i början av året efter han att inte längre hade styrelsens förtroende som följd av att han genomfört en större investering utan styrelsens godkännande.

– Det var en overklig känsla när jag såg rubrikerna. Vi har alltid haft ett gott samarbete med Folkhälsan, säger Nylander.

– Vi har en kontaktyta med Folkhälsan via olika projekt där vi båda är finansiärer. Vi finansierar inte varandras verksamhet, men vår fastighetsstiftelse samfinansierar fastighetsbolag bland annat på språköarna, säger Svarvar.

Zilliacus följer upp med frågan: ***Kan det här hända också vid Svenska kulturfonden?***

– Alltid när det handlar om människor kan det förekomma missbruk eller misstag, men vi gör vad vi kan för att förhindra det. Vår vd har rätt att fatta beslut om summor på upp till 15 000 euro, men också då går de här ärendena via styrelsen. Ingen har befogenhet att ensam godkänna fakturor eller utbetalningar, säger Nylander.

Mikael Svarvar berättar om hur ansökningarna behandlas för att man ska försöka undvika att något som inte tål dagsljus sker i beslutsfattandet. Ansökningar bedöms och behandlas av tjänstemän, av externa sakkunniga eller i direktionerna, i delegationen och i styrelsen.

– Öppenhet är avgörande. Hellre behandlas en ansökan en extra gång av delegationen eller styrelsen. Vi ska alltid kunna motivera varför vi beviljar, eller inte beviljar, ett bidrag. Här är också samarbetet och förtroendet mellan tjänstemän och förtroendevalda viktig, säger Svarvar.

Har ni förändrat något konkret i er verksamhet efter fallet vid Folkhälsan?

– På årets första styrelsemöte går vi alltid igenom, och uppdaterar vid behov, vårt "riskdokument". Det är ett omfattande dokument som beskriver riskerna i vår verksamhet och hur vi kan motverka dem i våra processer, säger Nylander.

Efter en dryg timme stängs bandspelaren av. De fyra runt bordet skakar hand och tackar för pratstunden.

–Ni var jättebra på att lyssna och ni hade superproffsiga frågor, säger Nylander.

–Tack. Det var ganska enkelt att intervjua er i och med att ni pratade mycket och fyllde på varandras svar, säger Törn.

Mikael Svarvar

Ålder: 50 år **Bor:** Larsmo

Jobbar med: Lektor i musik (50 procent) vid Yrkeshögskolan Novia, Jakobstad, musiker och delegationsordförande vid Svenska kulturfonden

Drömde om att bli när jag var 20 år: Musiker.

Jonathan Ingberg visar vägen till en mer hållbar modeindustri

TEXT: AGNETA SJÖBLOM • BILD: CATA PORTIN

Inriktningen på kvalitet och hållbarhet är viktig för modedesignern Jonathan Ingberg. Hans klädmärke By Hinders, uppkallat efter föräldrarnas gård i Ingå, är en stark företrädare för slow fashion, hållbart mode.

Jonathan Ingberg räknas som ett av de intressantaste namnen bland nya finländska modedesigners. Han har studerat vid ansedda högskolan Central Saint Martins i London och jobbat för klädmärken som Balenciaga, H&M och Tiger of Sweden.

I samband med pandemin valde han att återvända till föräldrarnas gård i Ingå där han lanserade By Hinders. Märket är inriktat på unisexkläder i tidlös design, gjorda i hållbara och närproducerade material och tillverkade i liten skala. En viktig råvara är ull från gårdens får.

– Att ullen kommer till användning är viktigt. Inte bara för gården utan också för att visa att det går att göra fina saker av ett material som i nuläget till stora delar kastas bort, säger Jonathan.

Det handlar också om att ta till vara hantverkararvet.

– Att upprätthålla kulturhistoria är jätteviktigt för mig, liksom att upprätthålla den finlandssvenska kulturen. Att kunna se på världen ur olika perspektiv är en stor rikedom.

Tecknandet tände gnistan

Redan som barn gillade Jonathan att rita kläder och gjorde på löpande band teckningar med vackra prinsessklänningar. Ett avgörande ögonblick var då hans mamma kommenterade att en del människor skulle betala för hans klänningar.

– Jag minns att jag tänkte ”Wow! Är det sant!”. Efter det hade jag det här i bakhuvudet även om jag också hade andra karriärdrömmar. Förutom att teckna dansade jag balett och spelade violin. I något skede ville jag bli en ny **Linda Lampenius**, känd finlandssvensk violinist.

Sporrande föräldrar

I skolan trivdes han inte speciellt bra. Efter nian tog han ändå tag i studierna och utbildade sig till klädartesan vid yrkesinstitutet Omnia och tog studenten vid vuxengymnasiet i Esbo.

– Min mamma tyckte att jag först skulle lära mig sy ifall jag ville bli modedesigner. Det visade sig vara ett bra råd. Mina föräldrar har varit väldigt sporrande. De har stöttat mig i det jag gjort och gett mig goda värderingar.

Femtiotalet inspirerar

Jonathan är fortfarande mycket i Ingå men bor idag i Helsingfors - i samma kvarter där han och hans syskon gick i den franska skolan i Munkshöjden.

– Det känns nostalgiskt men också lite konstigt. Även om jag vuxit upp här känner jag mig lite som en outsider.

I sina arbeten tolkar och materialiserar han de känslor och tankar som världen runt omkring honom väcker. Den första By Hinders kollektionen bar namnet *Rötter* och berättade om hemkomsten och relationen till gården. Just nu

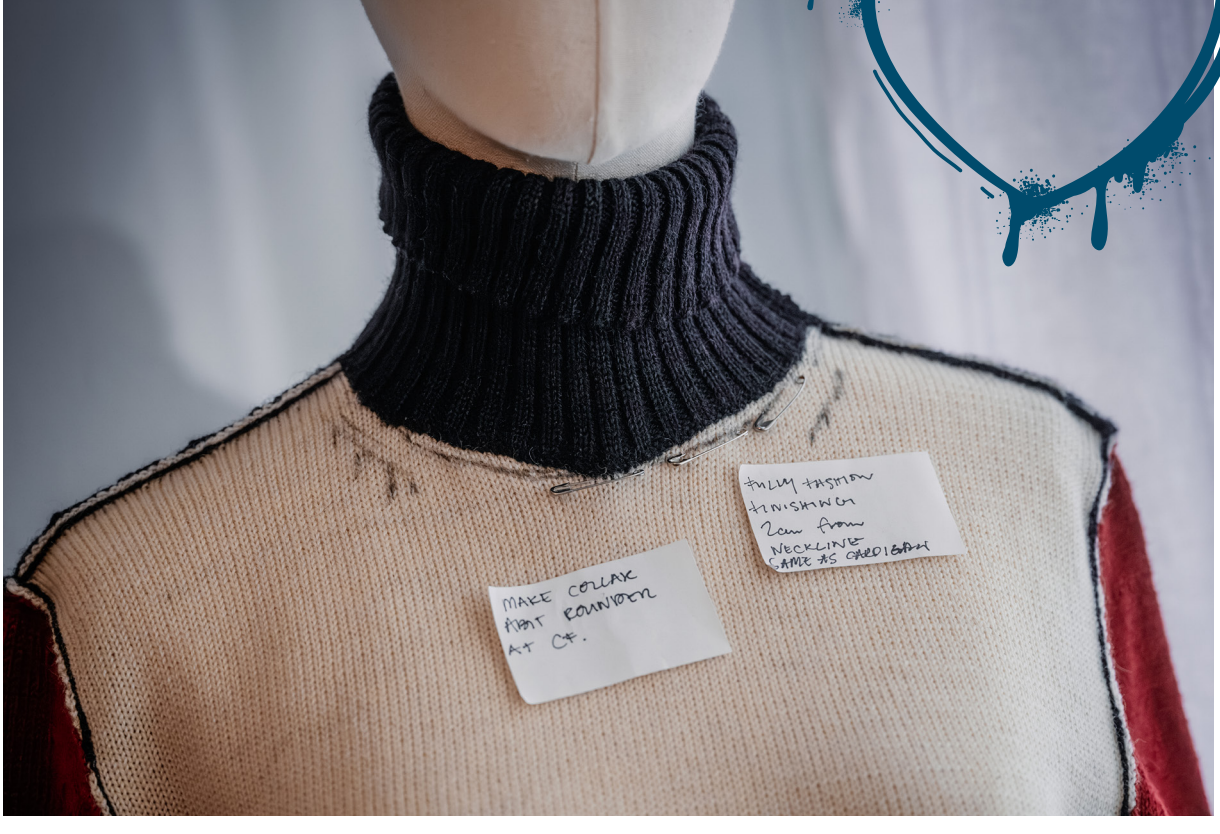
MAKE COLLAR
ABIT ROUNDER
AT CF.
FULLY FASHION
FINISHING
2cm from
NECKLINE
SAME AS CARDIGAN

Min designfilosofi omfattar kvalitet, hållbarhet och stöd för det lokala. Det är också grunden för varje kollektion jag gör.

intresserar dynamiken mellan det lantliga och urbana.

– Jag gillar Munkshöjdens 1950-tals estetik som också är världskänd. Också tidsperioden som sådan intresserar mig. Det var då som Finland urbaniserades och många flyttade från landsbygden till städerna, liksom jag själv nu gjort. Det är fascinerande hur tiden vi lever i går i cykler.

Fördjupat kunnande med hjälp av stipendium

Hans nya kollektion kommer att visas på modeevenemanget *Fashion in Helsinki* i maj. När intervjun görs återstår ännu mycket jobb, men Jonathan klagar inte.

– Jag är tacksam för att jag kan jobba med det här och för arbetsstipendiet jag fått från Svenska kulturfonden. Det har gett mig möjlighet att ägna mig åt att utforska och prova nya tillverkningsprocesser och fördjupa mig i hållbarhetsfrågor.

Tack vare sitt kunnande om hållbart mode sitter han med i intresseorganisationen Suomen tekstiili ja muoti. Hans uppgift är att fundera på hur finländska modeföretag kan växa på etiska och hållbara sätt. Förutom att hitta fungerande lösningar för tillverkarna skulle det gälla att få konsumenterna med på noterna.

– Fastän konsumenten ogillar barnarbete, usla arbetsförhållanden och överkonsumtion ser hen inte sambandet med att köpa 5 euros t-skjortor.

Hur ska vi komma bort från snabbmodet?

– Som designer är det mitt ansvar att medvetet forma modets framtid. Min designfilosofi omfattar kvalitet, hållbarhet och stöd för det lokala. Det är också grunden för varje kollektion jag gör. Den vägen vill jag inspirera till en förändring i konsumtionsmönstren. Mitt mål är att uppmuntra till val av plagg som är skapade med respekt för både människor och vår planet. Min vision är att genom designen inte bara visa vägen utan även inspirera till en förändring mot en mer ansvarsfull och medveten modeindustri.

År 2023 beviljade Svenska kulturfonden 67 av 400 inkomna ansökningar om arbetsstipendium. Ettåriga arbetsstipendiet uppgår till 28 000 euro.

Arbetsstipendier kan sökas av professionella konstnärer, hantverkare, kulturjournalister och kritiker för eget konstnärligt arbete på heltid.

Drömmen om att stå i rampljuset

TEXT: SONJA FINHOLM • BILD: LINDA TALLROTH-PAANANEN

Eleverna i Karleby Teaterskola delar drömmen om att en dag få stå på de stora scenerna. Tillsammans med dramainstruktören Viktoria Viiand utforskar de teater som uttryckssätt och lär sig samtidigt mer om sig själva.

– Goddag, vad jobbar du med?
– Hur står det till?
– Hur mycket tjänar du per år?

Eleverna i Karleby Teaterskola får den här kvällen öva på den stora scenen. De går runt i cirklar och låtsas vara föräldrar och hittar på spontana hälsningsfraser.

– Bra! Ni låter ju nästan som riktiga vuxna, säger dramainstruktören **Viktoria Viiand**.

Övningen är en del av vårterminens program som så småningom ska utmynna i en pjäs.

– Vi jobbar mycket med improvisation och tankeresor. För att kunna gestalta en annan person behöver du först gå in i dig själv och fundera på vilka egna uttryck och känslor du behöver få utlopp för. Precis som musik eller bildkonst är också teater en uttrycksform, säger Viiand.

”Jag gillar att klä ut mig”

Teaterskolan är en del av Karleby Ungdomsförenings verksamhet vid föreningshuset Jungsborg. Här får eleverna samtidigt en glimt av den ”riktiga” teatervärlden. Medan de övar vuxenrepliker granskar två scentekniker att ljuset fungerar inför nästa föreställning av den årliga nyårsrevyn.

– Jag hoppas att jag snart ska få vara med i revyn. Det ser roligt ut, säger 14-åriga **Siri Ahlskog**.

Precis som många andra i hennes ålder drömmer hon om att få stå i rampljuset och bli känd. Men innan dess gäller det att få de egna replikerna att sitta. Kompisen **Felix Mäkynen** har ett knep:

– Jag brukar öva innan jag går och lägger mig. Det som fungerar bäst är att inte bara läsa replikerna utan att samtidigt använda kroppen och gestikulera. Då fastnar de bättre.

Felix är fotbollskillen som ville ha en ny hobby. Han har alltid gillat *cosplay** och när hans skola satte upp pjäsen *Skönheten och Odjuret* fick han spela Odjuret.

– Jag märkte direkt att jag tyckte om att stå på scenen. Det är roligt att klä ut sig och testa olika personligheter. Skådespelare är absolut ett jobb som jag kan tänka mig i framtiden, säger han.

Anrikt teaterhus

Teaterskolans övningslokal ligger på källarvåningen. På väggarna hänger mörka sammetsgardiner och trägolvet har målats svart. Utanför hänger reklamaffischer för tidigare revyer och på hyllorna trängs gammal rekvisita – overaller, klänningar, smycken och en rödvit boll som antagligen har tjänstgjort som flugsvamp. De långa korridorerna och den stora scenen är en del av Viiands barndom.

– Jag är så gott som uppvuxen här i Jungsborg och har teatern i blodet, via min mamma och hennes släkt. En av mina mostrar undervisade i teaterkonst redan på 1960-talet och det var hon som invigde mig i teatervärlden. Redan som barn fick jag hänga med bakom kulisserna och prova prinsessklänningar.

Viiand ställer stolarna i en ring och eleverna börjar improvisera.

– Det jag gillar med teater är att man får låtsas vara någon annan, säger Ahlskog.

Karleby UF

Ungdomsföreningen grundades år 1894. Verksamheten består av teater, teaterskola, barnteaterklubb, dans, körverksamhet, konserter och kurser. I år deltar 14 elever i teaterskolan, de flesta har varit med sedan starten 2021. Föreningshuset Jungsborg, som ligger strax utanför Karleby centrum, är byggt 1909 och är en viktig samlingspunkt för de svenskspråkiga Karlebyborna.

Kulturfonden har finansierat bland annat revyer och teaterskola, med cirka 20 000 euro per år samt bidragit med sammanlagt cirka 16 000 euro för föreningshusrenovering.

Hon spelar Cecilia, en privilegierad lattemamma som gärna lyfter fram sin karriär som modell. Felix spelar **Micke Mös**, vd för dejtingappen Tinder och rikast i stan. De och några andra bildar ett föräldragäng som råkar ut för något av det värsta som kan hända – att deras barn kidnappas på väg till ett scoutläger.

En egen skräckhistoria

– Det hela började med en ruskig skräckhistoria om några bortförda barn. Till slut hade vi en så spännande berättelse att vi valde att göra den till ett manus, säger Viiand.

Övningen fortsätter med en tankelek:

– Föreställ er att det är morgon, dagen innan era barn kidnappas. Hur är stämningen hemma hos er, hur ser era morgonrutiner ut och hände något speciellt den morgonen?

Eleverna blundar och föreställer sig. Sedan får de berätta, en efter en. Steg för steg byggs karaktärerna upp.

I teaterskolan ingår också allt från röstteknik till mimik och kroppsspråk. Under året har teatergruppen haft besök av en röstcoach och fått prova på stage fighting.

Ingen rampfeber

Just nu ekar det tomt i den stora salen i Jungsborg, men redan till våren kommer eleverna att få stå på scenen, inför publik.

– Det känns pirrigt, men samtidigt spännande. Jag är inte rädd för att göra fel – publiken vet ju inte hur det var tänkt, säger Mäkynen.

Glömda repliker skrämmer varken honom eller Siri.

– I så fall är det bara att improvisera, precis som vi lärt oss!

**Cosplay är en hobby där utövarna klär ut sig till en specifik rollfigur, vanligen inspirerad av science fiction, manga, datorspel eller fantasyfilmer. Cosplay kommer från engelskans costume play och myntades i Japan år 1984. Källor: Wikipedia och föreningen Pääkaupunkiseudun Cosplay*

Teaterskolan är en del av Karleby Ungdoms-förenings verksamhet vid föreningshuset Jungsborg.

“En vanlig dag i september fick jag veta att jag hade fått platsen”

TEXT: MICHAELA ROSENBACK • BILD: STELLENBOSCH UNIVERSITY, JESSICA SJÖBLOM

Studieutbytet i Sydafrika gav Jessica Sjöblom nya erfarenheter, fantastiska naturupplevelser och vänner för livet.

När Jessica Sjöbloms studiekompisar firade första maj hemma i Åbo 2023 klättrade hon barfota uppför ett berg i Sydafrika.

– Livsfarligt, men otroligt vackert, säger hon med ett skratt.

Och definitivt en valborgshelg att minnas.

Till vardags studerar Jessica Sjöblom organisation och ledning vid Handelshögskolan vid Åbo Akademi. Att hon ville åka på utbyte under studietiden kändes som en självklarhet, men vart?

– Jag ville studera utanför Europa. Jag har rest en del, men aldrig till Sydafrika.

När universitetet i Stellenbosch, 45 minuter öster om Kapstaden, fanns med på listan över möjliga platser för studieutbyte kändes det givet att söka.

En förståelse för landet

Först blev hon nominerad av Åbo Akademi och därefter godkänd av universitetet på plats.

De höga förväntningarna hon hade inför sitt utbyte överträffades med råge.

– En vanlig dag i september fick jag mejl om att jag fått platsen, jag blev så glad!

Tillsammans med sin studierådgivare vid ÅA gjorde hon upp en plan för vilka kurser som kunde bilda ett passligt biämne.

– Jag valde att läsa sociologi och statsvetenskap. Mina kurser handlade bland annat om människorätt, etniska frågor och hur HIV påverkar samhället.

Andra utisar

När visum och flygbiljetter var fixade var det bara att packa väskan. I februari 2023 bar det av.

– Varm luft slog emot mig när jag klev av planet. Jag var trött efter resan, men också väldigt spänd och taggad.

Jessica bodde i en studentkorridor på campusområdet. Det visade sig vara ett jättebra sätt att lära känna andra “utisar”, det vill säga utbytesstuderande.

– Vi var ett gäng som bodde i samma trappa och vi blev väldigt tajta. En annan tjej från Finland, två svenskar och några tyskar.

Via universitetet fick Jessica och hennes kompisar så kallade “buddies” som kan liknas vid tutorer. Det här var ett perfekt sätt att få vänner också bland de lokala studerandena.

Jessica Sjöblom beviljades 1 340 euro för utbytesstudier från Svenska studiefonden. Fonden stöder heltidsstudier vid högskolor och universitet i Finland och i utlandet, men prioriterar stipendieansökningar för utbytesstudier och utlandspraktik. År 2023 gick 51 procent av stipendierna till utbytesstudier. Stipendiesummorna ligger mellan 800 och 2 000 euro.

Svenska studiefonden är ett samarbete mellan Svenska kulturfonden, Stiftelsen Brita Maria Renlunds minne sr, Föreningen Konstsamfundet rf, Svenska folkskolans vänner rf och Lisi Wahls stiftelse för studieunderstöd sr.

– Alla är så vänliga i Sydafrika, jag kände mig väldigt välkommen. Och naturen är otroligt vacker.

Elavbrott och hemlängtan

Det mesta med av sitt utbyte minns hon med värme, men visst fanns det också stunder av hemlängtan och en och annan överraskning.

– Varje dag var det elavbrott på bestämda tider. Ibland var vi utan el i 8 till 10 timmar per dygn så det gällde att planera när man skulle äta och ladda telefonen.

Att Jessica fick Studiefondens stipendium för utbytesstudier bidrog med ekonomisk hjälp när hon skulle betala för till exempel visum, studieavgift och boende på campus.

- Stipendiet hjälpte med flera olika pusselbitar som behövde falla på plats för att utbytet skulle bli av.

Under sin tid i Sydafrika fick Jessica också chansen att åka på en resa som blev en av de bästa hon någonsin gjort.

– Vi var ett gäng som åkte till Namibia och bilade runt där i tio dagar. Vi sov i ett tält på biltaket, såg massor av vilda djur, klättrade upp för sanddyner och åt gröt med choklad varje morgon.

Aldrig har hon sett en så fin stjärnhimmel som under den resan. Totalt körde tjejerna 2400 kilometer med Jessica bakom ratten.

– Det var lite spännande eftersom det är vänstertrafik.

Bara ett år

Jessica Sjöbloms utbyte pågick i fyra månader. En tid som kan kännas kort när vardagen rullar på. Men för den som upplever, lär sig nytt och knyter nya vänskapsband kan det uppfattas helt annorlunda.

– Jag fick precis upp ett minne i telefonen. Nu har det gått ett år sedan jag lärde känna mina vänner i Sydafrika. Det känns helt knäppt att det bara är ett år eftersom vi redan har kommit varandra så nära.

De höga förväntningarna hon hade inför sitt utbyte överträffades med råge.

– Studierna var väldigt intressanta och jag fick en större förståelse för landet och kulturen via dem. Mitt studieutbyte var verkligen helt super. Jag fick nya perspektiv och också härliga vänner. Jag rekommenderar alla som får chansen att åka.

Augustinatten – mer än musik

TEXT: VERONICA ASPELIN-FORSELL • BILD: TAGE RÖNNQVIST, JAKOB GRANFORS

Tillgänglig för alla, riktad till unga och mycket mer än bara musik. Augustinatten är Ekenäsfestivalen som samlar tusentals personer från Svenskfinland för att uppleva och umgås.

I mer än tio år har **Daniel Lindholm** satsat på upplevelser för unga på svenska i Finland. Musikfestivalen Augustinatten är ett av de årliga evenemang han producerar genom föreningen Finlandssvensk kulturutveckling.

– Idén till Augustinatten föddes 2017 då jag läste lokalnyheterna från min tidigare hemstad Ekenäs. Ännu en sommarkrog skulle stänga och jag funderade över var ortens unga nu skulle samlas.

Lindholm och kompisen **Anders Sjöblom** ville ge unga västnylänningar möjlighet att uppleva den magi som uppstår i samband med större sommarevenemang på en liten ort. Ett halvår senare arrangerade de den första Augustinatten. Publiken var nästan tre gånger så stor som väntat och har sedan starten vuxit från cirka 1 400 till 6 000 personer.

Litet och kunnigt team

Lindholm och Sjöblom producerar själva Augustinatten. Lindholms bakgrund inom ekonomi är nyttig när det kommer till budgetering, Sjöbloms yrke som byggnadsingenjör är till fördel i det praktiska förverkligandet. Båda har lokalkännedom och ett brett kontaktnät.

– Under året tar vi hand om allt från att lämna in ansökningar, budgetera och boka artister till att marknadsföra och sälja biljetter. Allra sist styr vi upp det praktiska med till exempel scen, Bajamajor och pyroteknik, säger Lindholm.

Lyckad försäljning gynnar publiken

Lindholm och Sjöblom skapar Augustinatten med hjärtat – festivalproduktion i Svenskfinland är sällan lönsam affärsverksamhet. Finansiering av bland annat stiftelser är avgörande för att allt ska gå runt.

– Ju fler som köper biljetter i god tid, desto flera artister och programpunkter kan vi ta in, förklarar Lindholm.

Trots att Augustinatten redan är ett etablerat varumärke börjar arrangörerna på ny kula varje år.

– Vi räknar aldrig med succé bara för att året innan lyckades. När som helst kan ’hypen’ vara över.

Trots att Augustinatten redan är ett etablerat varumärke börjar arrangörerna på ny kula varje år.

Umgås på riktigt

I alla frågor utgår Lindholm och Sjöblom i första hand från 15–25 år gamla finlandssvenskar. Vilka artister vill de höra och vad är ett skäligt pris att betala för det? I samarbete med bland annat barnskyddet i Raseborg erbjuder de unga från svaga ekonomiska förhållanden möjligheten att delta.

– Augustinatten ska förena unga, inte öka klyftorna. Vi vill ge dem upplevelser och minnen från den riktiga världen, i kontrast till all tid många tillbringar vid skärmen. Kanske någon träffar sin första kärlek eller får en vän för livet på Augustinatten, säger Lindholm.

Konkurrensen om ungas tid och uppmärksamhet är stor, trots att det finns ganska få evenemang för målgruppen.

– I sociala medier är det mesta lite häftigare än i verkligheten. Some är på sätt och vis en konkurrent men det är också där vi bäst når målgruppen.

En upplevelse som inspirerar

Efter sju lyckade somrar har Augustinatten blivit ett evenemang unga i Svenskfinland räknar med. Många vill engagera sig i evenemanget och andra har inspirerats att satsa på musiken. Det här är den bästa feedback arrangörerna kan få.

AUGUSTI
NATTEN
JÄRJESTYKSENVALVOJA
ORDNINGSVAKT

Lindholm uppmanar de unga som vill jobba med evenemangsproduktion att börja försiktigt och ha tålamod.

– Ofta får man med sig finansiärer först när man kan bevisa att idén håller. Marknadsföringen är också viktig. Det spelar ingen roll att **Ed Sheeran** kommer till Karis om du inte når ut med informationen, säger Lindholm.

Prisbelönt duo

Våren 2023 fick Daniel Lindholm och Anders Sjöblom Nylands svenska kulturfonds pris på 15 000 euro för sitt arbete med Augustinatten. I prismotiveringen beskrevs duon som eldsjälar i ordets bästa bemärkelse.

– Vi vill erbjuda unga i Finland kultur på svenska för att vi tycker att det är viktigt och roligt, och för att vi kan. Det är lätt att göra någonting bra om du gör det med rätt personer, säger Lindholm.

Som bäst arbetar duon med förberedelserna inför Augustinatten 2024.

– Kultur är att samlas och uppleva tillsammans. Ingen kulturupplevelse är mer eller mindre värd utan allt handlar om att väcka känslor och skapa minnen. Det vill vi fortsätta göra, avslutar Lindholm.

Humorn lever och mår bra

Föreningen Finlandssvensk kulturutveckling förser Svenskfinland med välbehövliga skratt i svåra tider. Humorfestivalen fick premiär i Vasa år 2022.

Daniel, vad är Humorfestivalen?

Humorfestivalen är ett paraplykoncept för flera olika humorevenemang som ordnas under några dagar. Då uppträder nya förmågor och etablerade komiker från Finland och Sverige. Tillsammans stärker de varandras dragningskraft.

Hur fick du idén?

Jag har erbjudit rikssvenska komiker en stand up-scen i Svenskfinland i nästan tio år och vet att här finns en publik. Lund Comedy Festival i Sverige inspirerade mig att producera ett större humorevenemang med stand up, teater, diskussioner och musik.

Varför behövs festivalen?

Humorn behövs mest i svåra tider. Pandemin följdes av krig och ekonomisk oro. Vi behöver ett avbrott från allt det tunga, få skratta och umgås.

För vem görs Humorfestivalen?

Festivalen riktar sig till alla som uppskattar ett gott skratt och unga är en viktig målgrupp. I Vasa finns en aktiv publik, här samlas människor från hela Österbotten och också många studerande. De stora komikerna drar publik från hela Svenskfinland. Evenemanget är inkluderande med några avgiftsfria tillställningar och möjlighet att själv pröva på stand up.

En app ska hjälpa studerande att sluta skjuta upp

TEXT: MICHAELA VON KÜGELGEN
BILD: FRANK UNGER • ILLUSTRATION: ANNA HÄRMÄLÄ

Situationen är bekant – det som borde göras blir uppskjutet. Att prokrastinera, alltså att skjuta upp, är ett vanligt fenomen bland studerande. Forskningsprojektet INTAKT tar fram en app som ska ge praktisk hjälp åt studerande som har svårt att komma igång.

Prokrastinering. Ett svårt ord för ett vanligt fenomen.

– Att prokrastinera är att låta bli att göra det man har tänkt göra, trots att man vet att det har negativa följder.

Det säger projektledaren och forskaren **Daniel Ventus** vid Åbo Akademi (ÅA) i Vasa. Han har tidigare jobbat som studiepsykolog vid ÅA. Under samtal med studerande har han märkt att allt fler kämpar med att med att komma igång med uppgifter som borde bli gjorda.

– Ju mer negativa känslor man har i förhållande till sina studier, desto större risk är det att man prokrastinerar. Man vill inte uppleva det jobbiga som krävs för att studera, förklarar Ventus.

Hjälper att hantera känslor

Ventus erfarenheter som studiepsykolog blev startskottet till forskningsprojektet INTAKT som vill stödja studerande.

Målet är en app som möjliggör hjälp också utanför psykologens mottagningsrum. Appen utvecklas tillsammans med användarna.

– Om det till exempel känns överväldigande att börja med ett arbete ger appen förslag på en övning som hjälper en att bryta ner arbetet i mer konkreta och överkomliga delar, förklarar Ventus.

Enligt honom kan orsakerna till prokrastinering vara många. Man kanske inte vet vad man ska göra eller var man ska börja. Ibland kan det vara svårt att förstå uppgiften.

– Eller så väcker uppgiften så mycket obehag att man hellre stänger ner. Ofta sker det utan att man själv är medveten om det, säger Ventus.

Appen ställer frågor som hjälper studerande att formulera problemet kring prokrastinering. Ventus hoppas att appen också kan hjälpa med strategier för att hantera eventuella jobbiga känslor.

Snabbt stöd i vardagen

I första fasen samlade forskarna in data. Ungefär hundra frivilliga studerande laddade ner en app på telefonen för att under projekttiden dagligen svara på några frågor.

En fråga som ställdes var: ”Tänker du studera de följande två timmarna?”. Det kom in drygt tusen jakande svar på frågan. Två timmar senare kom en ny fråga. Då svarade 25 procent att de inte hade studerat trots planer på att göra det.

Enligt Ventus är det en hög siffra som måste tas på allvar.

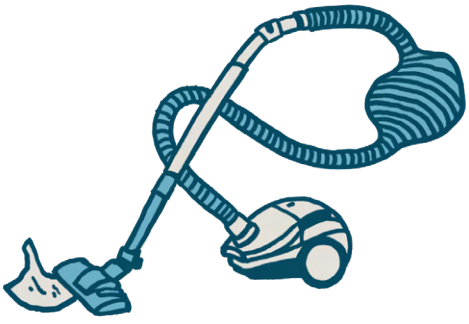

Forskningsprojektet INTAKT vid Experience Lab vid Åbo Akademi i Vasa ska minska avståndet mellan akademisk intention och aktion bland svenskspråkiga studerande i Finland. Målet är att skapa en app som ger konkret hjälp när studerande prokrastinerar. Svenska kulturfonden har beviljat projektet 100 000 euro. Projekttid: 2023–2026.

– Appen som vi utvecklar ska ge rådgivning enligt det som är relevant i stunden. Det ska ta högst en minut att få stödet, säger Ventus.

Tanken är inte att appen ersätter psykologer.

– Men lösningen kan inte heller vara att vi ska ha fler psykologer. Om närmare hälften av studenterna i någon mån har problem med prokrastinering kan de inte alla gå till en psykolog.

Frihet ökar risk för prokrastinering

På senare år har prokrastinering blivit ett modeord, men det är inget nytt fenomen. Redan **Hesiodos**, västvärldens äldsta kända poet som var verksam kring 700–650 f.Kr., skrev om att det inte lönar sig att skjuta upp arbetet till nästa eller nästnästa dag.

– Men prokrastinering ökar. En orsak kan vara att det blir högre och högre förväntningar på självstyrning, säger Ventus.

Till exempel under coronapandemin tog många studieprogram ett tydligt kliv mot mer självstudier.

– Studenterna har väldigt mycket frihet – på gott och ont. Och en av de negativa följderna blir att risken för prokrastinering ökar.

Mindre stress

Daniel Ventus önskar att den färdigutvecklade appen kan nå ut till många studerande, men framförallt att den hjälper när behovet finns.

– Hjälpen behövs när man är mitt i situationen. Det är en sak att komma till min mottagning och prata, och en annan att stiga ut i verkligheten och att faktiskt ta tag i sina uppgifter, säger Ventus.

Han hoppas också att forskningsprojektet leder till en bättre förståelse för fenomenet.

– Vi vill hitta en lösning som hjälper personer att hantera prokrastinering bättre. Jag hoppas att studenterna blir mindre stressade och får mer gjort.

Att prokrastinera är att låta bli att göra det man har tänkt göra, trots att man vet att det har negativa följder.

”Hälsosamt att förstå motståndarens åsikter”

TEXT: SUSANNE SKATA • BILD: FSS / MIKAELA JOKINEN

nde talturer
min, contra 1 m
) x Vasa övis (contra)
ver av kontroversiella
1 MINUTE COUNT
00:59
YouTube

Vältalighet är ett brett begrepp. Främst handlar det om att kommunicera så ditt budskap går fram. Gärna på ett sätt där du inte är otrevlig. Och där du formar språket på ett tilltalande sätt. Det kan du träna på, till exempel genom att debattera med andra.

FSS (Finlands svenska skolungdomsförbund) och SU (Svensk Ungdom) driver ett debattprojekt som varje år kulminerar i en lagtävling. Med projektet vill arrangörerna ge ungdomar som studerar på andra stadiet möjlighet att bli bättre på muntlig kommunikation och mera nyfikna på hur man kan påverka samhället.

– Det är viktigt att kunna diskutera verbalt, säger **Jacob Töringe**. Mycket av den kunskapen försvinner när allt är så digitalt. Debattävlingen är ett bra sätt att lyfta de här färdigheterna.

Jacob är lärare i svenska och litteratur vid gymnasiet Lärkan i Helsingfors. I skolans fördjupade kurser i muntlig kommunikation får eleverna både debattera och hålla tal. Abiturienterna **Tove Tiedeman** och **Ida Irz** gillar att diskutera och ville lära sig ännu mera. Debattävlingen erbjöd en möjlighet. **Love Öström** går andra året i gymnasiet och tog chansen att utveckla sitt intresse för debatt. Inför deltävlingarna hade de tre knappt träffats.

– Det kom ganska naturligt att vi delade på allt direkt och lyckades med en bra teambuilding snabbt, berättar Love.

Debattävling 2023–2024 arrangerad av FSS och SU

Kulturfondens bidrag: 15 000 euro

Finallag: Ekenäs gymnasium, Gymnasiet Lärkan, Vasa övningsskolas gymnasium (vinnare)

Första pris: resa till Stockholm

Tiden en utmaning

Under 2023 deltog elva lag i deltävlingarna som ordnades i Österbotten, Åboland och Helsingfors/Nyland. Laget från Lärkan kom till final. Den ordnades i februari 2024.

– Inför finalen träffades vi och hade övningsdebatter, säger Tove. Vi försökte hitta källor och fundera på både bra och dåliga argument.

Inför en tävling får lagen veta teman för debatterna, men inte om de ska vara för eller emot. Det avslöjas strax innan debatten inleds. Under förberedelsetiden samlar lagen fakta och spetsar till sina argument. Själva tävlingsmomentet inleds med att laget som är PRO (för) ska presentera sin åsikt, definiera termer på temat och presentera sitt huvudargument. Allt på endast en minut. Sedan har motståndarlaget, som då är CONTRA (emot), en minut på sig att presentera sin åsikt och försöka skjuta ner PRO-sidans argument.

Ekenäs gymnasium: Cesar Westerholm, Oscar Wikström, Agnes Kvarnström.

Gymnasiet Lärkan: Tove Tiedemann, Leonard Kettula, Minea Lundström.

Vasa övningsskolas gymnasium (vinnare): Adele Widell, Matilda Mäkäräinen, Ellen Wik.

Med projektet vill arrangörerna ge ungdomar som studerar på andra stadiet möjlighet att bli bättre på muntlig kommunikation och mera nyfikna på hur man kan påverka samhället.

– Vi har ju debatterat en del i skolan, berättar Love. Men i tävling blir det nervöst då det är publik på plats.

I blixtrundan ska alla i lagen reagera på öppningsinläggen. Varje deltagare har 30 sekunder tid. Efter det följer en fem minuter lång öppen debatt innan både CONTRA och PRO får varsitt avslutande debattinlägg. På en knapp kvart är tävlingen över och domarna bedömer, dömer och delar ut poäng.

– Det är stressigt, men roligt, konstaterar Ida.

Redan i uttagningsskedet kom Lärkanlaget på ett bra knep: de tog med en kökstimer för att hålla stenkoll på tiden och kunna justera sina inlägg.

– Det gäller att utnyttja alla sekunder och välja sina ord, säger Tove.

Bedömningskriterier

Exempel på teman är ”studentexamen på papper” och ”kontroversiella statyer”.

– Statyerna hade jag inte tänkt på förut, berättar Ida. Då det är nya ämnen och man lär sig båda sidor är största fallgropen i tävlingen att man blandar ihop argumenten och motsäger sig själv.

Tävlingens domare är akademiker, journalister, politiker eller skådespelare. De håller koll på hur väl lagen använder sig av relevant kunskap och fakta i sina argument. Om argument strider mot lagets åsikt blir det sämre poäng. Hur bra lagen klarar av att svara på motargument med ett bra språk är andra kriterier som påverkar bedömningen.

– Poängen är inte att övertala utan att övertyga den som lyssnar, säger Jacob. Eleverna ska försöka hitta svagheter i det andra lagets argumentation. Saklighet premieras. Personangrepp är dåligt. Man ska ge varandra utrymme inom det egna laget. Det är mycket att tänka på.

Vässa vältaligheten

Svenska kulturfonden stöttar debattprojektet för att det främjar studerandes förmåga att använda sitt modersmål på ett strukturerat sätt. I förlängningen bidrar det till att flera svenskspråkiga kan ta del av samhällsdebatten.

För eleverna från Lärkan var debattävlingen främst en rolig upplevelse.

– Jag tror jag har nytta av det i framtiden, säger Ida. Man lär sig mycket också genom att lyssna. Bland mina förebilder finns presidentkandidaterna, de debatterade respektfullt.

Tove är uppvuxen med diskussioner kring middagsbordet. Hennes föräldrar har lärt henne det goda i att ta upp olika synvinklar. Debatttävlingen sporrade till flera minidebatter där hon och laget fick vässa sin vältalighet. Även om debattämnena inte alltid kändes relevanta gav de en möjlighet att fundera på vad som är bra och dåligt.

– Det är alltid hälsosamt att förstå motståndarens åsikt, konstaterar Love. Man behöver alltid kunna debattera för att få fram sin egen. Det här var bra träning på att inte ha en fastkörd åsikt.

Beviljade bidrag

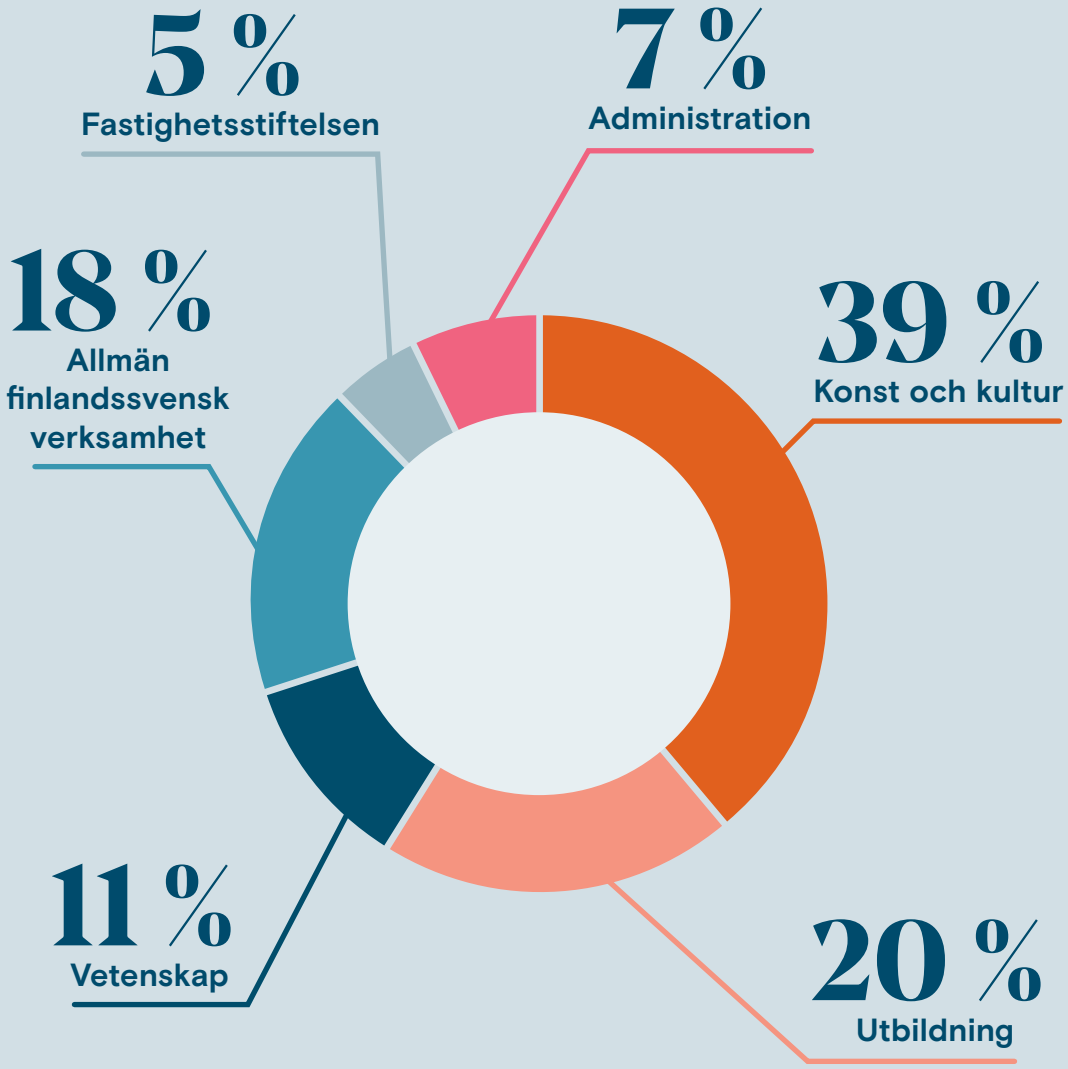

Utdelning

43 mn €

Utdelning

8550

Ansökningar

2,25 mn €

Fastighetsstiftelsen

5400

Beviljade bidrag

Utdelning 2023

Återgår från tidigare år
3,5 mn €

SLS
45 mn €

Samarbetspartner
0,8 mn €

Administration & projekt
3,3 mn €

Disponibla medel
49,3 mn €

3,0 mn €
Utdelning 2024

Ansökningar belopp
110 mn €
39 %
Beviljat belopp
43 mn €

Antal ansökningar
8550
63 %
Beviljade ansökningar
5400

Utdelning 43 mn €

Ur specialfonder **11 mn €**

Strategiska projekt
3,2 mn €

Fastighetsstiftelsen
2,25 mn €

Intressebevakningsfonden
1,9 mn €

Novemberutdelningen
20 mn €

Fri ansökan/annan tid, priser
6,1 mn €

Regionala **5,2 mn €**

Samarbeten **3,2 mn €**

Specifika mottagare
1,1 mn €

Utdelningen i siffror

Vi beviljar bidrag och stipendier för att främja och stödja utbildning, kultur, konst, vetenskap och forskning samt samhällsservice som gynnar det svenska i Finland. Vi tar också initiativ till projekt, producerar evenemang och beställer utredningar som främjar utbildning och kultur på svenska i Finland. Under året förfogade vi över drygt 49 miljoner euro.

Vår verksamhet finansieras med avkastningen av medel som donerats till Svenska kulturfonden och förvaltas av Svenska litteratursällskapet i Finland rf (SLS). En del av avkastningen använder vi för våra administrativa kostnader.

År 2023 förfogade vi över sammanlagt 49,3 miljoner euro. SLS finansråd ställde 45 miljoner euro till disposition för utdelning år 2023. Gemensamma satsningar med andra fonder och föreningar bidrog med ytterligare 0,8 miljoner euro och medel som inte lyfts eller utdelats under 2022 uppgick till 3,6 miljoner euro. Drygt 3 miljoner euro delade vi inte ut utan överförde till utdelningen år 2024. För vår administration använde vi 2,5 miljoner euro (5,4 procent) och för egna kulturproduktioner och utbildningsprojekt 0,8 miljoner euro (1,7 procent).

Under året inrättades en ny fond, *Christer Jerns fond inom Svenska Österbottens Kulturfond*. Fonden stöder familjer som hemma vårdar sina barn eller vuxna med funktionsvariationer.

	tusen euro
Totala disponibla medel år 2023	**49 335**
Inte använda medel år 2022	3 046
Totala utdelade medel år 2023	**46 290**
Överförs till nästa års utdelning	-3 046
Återgående medel från tidigare år	3 560
Medel från andra stiftelser och föreningar	776
Avkastning ur Svenska kulturfonden från SLS år 2023	**45 000**

Översikt över utdelningen

Under 2023 tog vi emot ansökningar för cirka 110 miljoner euro. I summan ingår också Svenska studiefondens ansökningar och vår andel av bidragen för film- och medieproduktion. Totalt fick vi ungefär 8 550 ansökningar, cirka 3 000 av dem i november. Av årets alla ansökningar beviljade vi 5 400.

Vi delade ut bidrag på totalt 43 miljoner euro till

- konst och kultur,
- utbildning, forskning och vetenskap och
- annan allmän finalndssvensk verksamhet.

Alla beviljade bidrag publicerades på webbadressen **beviljade.kulturfonden.fi**.

På sidan 58 hittar du en lista med alla bidragsformer som vi utlyste 2023.

Våra beviljade bidrag enligt verksamhetsområde finns i verksamhetsberättelsen på sidan 84.

Bidrag med ansökningstid i september och november

I mars 2023 delade vi ut cirka 23,8 miljoner euro utgående från ansökningarna som lämnades in i november 2022. Beloppet motsvarar cirka 34 procent av novemberansökningarnas sammanlagda värde. Av cirka 3 000 ansökningar beviljade vi drygt 1 500; cirka hälften av de sökande fick alltså ett positivt besked. Vi fördelade bland annat

- projektbidrag,
- verksamhetsbidrag,
- arbetsstipendier,
- doktorandstipendier,
- andra forskningsbidrag och
- bidrag för lokala och regionala aktörer inom fondens verksamhetsområde.

En del av ansökningarna som vi fick i november krävde en mera omfattande beredning. Vi överförde dem till projektberedning vilket medförde att sökande fick bidrag enligt styrelsens beslut i ett senare skede.

I mars delade vi också ut sammanlagt 1,1 miljoner euro enligt särskilda donationsbestämmelser där mottagarna bestämts i testamentet.

I september tog vi emot ansökningar om bidrag ur några regionalt riktade specialfonder och delade på basis av dem ut 1,4 miljoner euro. Un-

der hela året delade vi sammanlagt ut över 5,2 miljoner euro i regionala bidrag. Det motsvarade 12 procent av Kulturfondens hela utdelning.

Till de regionala bidragen från specialfonder hör Svenska Österbottens Kulturfond (SÖK), vars utdelning Österbottens svenska kulturfond sköter. Till SÖK hör 30 enskilda fonder. År 2023 var utdelningen ur SÖK 567 905 euro.

Bidrag med annan eller fri ansökningstid

Vissa bidrag som till exempel lärlingsstipendier, förbundspaket och turnébidrag delar vi ut under andra tider på året. Många bidragsformer har dessutom ansökningstid flera gånger per år – till exempel stipendier för residensverksamhet, utlandspraktik och kulturarvspraktik samt renoveringsbidrag för föreningshus. Andra bidrag kan sökas under hela året, bland annat Kultur i skolan, Kultur på dagis och Kultur på bibban.

Inom alla de här bidragsformerna delade vi ut sammanlagt 4,6 miljoner euro.

Stiftelsen Pro Artibus verksamhetsbidrag på 0,9 miljoner euro beviljades under hösten.

Vi beviljade också många bidrag för självfinansieringsandelar inom EU- och andra programprojekt.

Totalt fördelade vi 6,1 miljoner euro via bidrag med annan eller fri ansökningstid.

Samarbete med andra fonder

Vi delade ut cirka 3,2 miljoner euro via olika samarbetsprojekt med andra finansiärer. Våra samarbetspartner bidrog med cirka 0,8 miljoner euro via vår utdelning.

Vi beviljade bidrag för studier och läromedel samt till läroinrättningar i samarbete med

- Föreningen Konstsamfundet rf, ,
- Lisi Wahls stiftelse för studieunderstöd sr, ,
- Svenska folkskolans vänner rf och
- Stiftelsen Brita Maria Renlunds Minne sr.

I samarbete med Konstsamfundet delade vi också ut bidrag till filmproduktion. Vår andel var cirka 1 miljon euro. Tillsammans med SLS stödde vi forskning, litteratur och läsande och med Suomen kulttuurirahasto projektet Konsttestarna. Tillsammans med Stiftelsen för Åbo Akademi sr och Konstsamfundet delade vi ut stipendier till journalister och med Stiftelsen Eschnerska Frilasarettet bidrag för rekreation för äldre i Åboland.

Strategiska satsningar

Vi delade ut 3,2 miljoner euro till strategiska projekt eller till akuta projekt som inte var möjliga att behandla inom de ordinarie ansökningstiderna.

Vi inledde *SKAPA*, vår treåriga strategiska satsning på konstundervisning för barn och unga och fördelade 1 miljon euro under det första året. Totalt omfattar programmet 6 miljoner euro.

Andra större strategiska bidrag var den sista delen på 0,5 miljoner euro till Arkitektur- och designmuseet samt ett bidrag på 0,3 miljoner euro till *Nya klassiker* – en satsning på det fria fältet inom scenkonst. *Hallå Två*-bidragen som stöder flerspråkighet stod för 1,4 miljoner euro.

Plock ur utdelningen 2023

23,8 mn€
novemberansökningarna beviljades för 3,8 mn€ + 20 mn€

6,1 mn€
via bidrag med annan eller fri ansökningstid

0,9 mn€
i verksamhetsbidrag till Stiftelsen Pro Artibus

3,2 mn€
till strategiska eller akuta projekt

SKAPA uppgår till totalt
6 mn€

Intressebevakningsfonden finansierades med
1,9 mn€

Fastighetsstiftelsen understöddes
2,25 mn€

241
specialfonder

11 mn€
delades ut ur 188 specialfonder

Intressebevakningsfonden

Intressebevakningsfonden stöder politiskt arbete som stärker tvåspråkigheten och framför allt det svenska språkets ställning i Finland. Fonden är en SFP partinära sammanslutning som vi finansierade med 1,9 miljoner euro.

Fastighetsstiftelsen för Svenska kulturfonden

Kulturfondens fastighetssatsningar sköts via en egen stiftelse, Fastighetsstiftelsen för Svenska kulturfonden sr, som är närstående till Utdelningsstiftelsen för Svenska kulturfonden sr. För Fastighetsstiftelsen reserveras årligen fem procent av de årliga tilldelade medlen, i fjol var beloppet 2,25 miljoner euro.

Styrelsen utses av SFP:s partistyrelse. Utdelningsstiftelsens styrelseordförande är också styrelseordförande för Fastighetsstiftelsen och fastighetschefen fördelar sin tid jämnt mellan de båda stiftelserna.

Bokslutet för Fastighetsstiftelsen publiceras i april på www.fastighetsstiftelsen.fi.

Fonder med specifika ändamål

Av Kulturfondens cirka 490 fonder går cirka 300 under vårt allmänna ändamål. Drygt 200 fonder har ytterligare ändamålskriterier och följs upp separat. De här fonderna har specifika villkor som kan vara av regional karaktär, gälla en särskild verksamhet eller särskilda sökande. Vi följde upp utdelningen för var och en av specialfonderna och beaktade deras särskilda villkor.

Inom vår ordinarie utdelning fördelade vi år 2023 cirka 11 miljoner euro ur 188 specialfonder med specifika villkor. Utdelningen ur specialfonder med bestämda mottagare uppgick till 1,1 miljoner euro utöver intressebavakningsfonden som nämns ovan.

Det är alltid mycket viktigt att värna om det donatorn definierat, men samtidigt måste vi beakta hur donatorns avsikt kan anpassas till dagens värld. Det här gäller särskilt specialfonderna. I en del fall står vi inför en ändring av stadgar eller ändamål som ändå måste förbli så nära donatorns avsikt som möjligt. En förändring är alltid känslig och vi måste vara mycket försiktiga. Det är utmanande men viktigt att balansera mellan ett specifikt ändamål och att medlen faktiskt kan delas ut.

I tidigare årsböcker har vi belyst specialfonder som ställer särskilda krav på utdelningen:

- Lise och Thelma Standertskjölds fond år 2019
- några stora fonder som stöder forskning och vetenskap på specifika ämnesområden år 2020
- de tre största specialfonderna med regional anknytning år 2021
- mindre fonder med mycket specifika ändamål som gör det utmanande att hitta sökande år 2022

Bidrag och stipendier – våra proaktiva satsningar

Varje år definierar vi vissa tyngpunktsområden som vi uppmärksammar litet extra utöver Kulturfondens årliga ordinarie utdelning. Till den här proaktiva bidragsverksamheten och de strategiska målen hörde 2023 bland annat satsningen SKAPA och systrarna Standertskjölds nya stipendieformer.

Hela Kulturfondens utdelning – alla cirka 4 000 bidrag som årligen beviljas – styrs av stiftelsens ändamål och donationer.

Alla beviljade bidrag och stipendier finns på **https://beviljade.kulturfonden.fi**. *På årsbokens sida 84 finns en översikt över utdelningen inom olika sektorer.*

SKAPA - konstundervisning för barn och unga

SKAPA, vår strategiska satsning på ökad tillgänglighet och jämlikhet inom konstundervisning för barn och unga på svenska i Finland, hade sin andra ansökningsomgång i oktober. Också denna gång fick vi ansökningar av god kvalitet från kommuner, universitet och högskolor i alla regioner. Vi kunde dela ut de fyra miljoner euro, som återstod av den ursprungliga potten på sex miljoner euro för SKAPA. Genom våra bidrag kommer bland annat de svenskspråkiga lärarutbildningarna inom musik och bildkonst att stärkas. Alla SKAPA-projekt utvärderas externt och vi ser fram emot att inom loppet av några år få se de konkreta resultaten av satsningen.

Vi satsade på residens

De senaste åren har vi utvecklat utbudet av residensplatser som vi erbjuder. Under 2023 vistades den första konstnären vid det nya tvärkonstnärliga residenset i Korposström. Residenset förverkligas i samarbete med Pro Artibus. Fokus ligger på eget konstnärligt arbete och målet är att konstnären också samarbetar med Åbo Akademis miljö- och havsforskare och övriga aktörer i Skärgårdscentret.

Ett annat tillskott i utbudet var en residensplats för arbetsgrupper vid *Davvi - Senter för scenekunst i Hammerfest* i Norge. Centret, som finns i ett kvänskt-samiskt område, vill utveckla sitt nätverk för språkliga minoriteter i Norden. Den första arbetsgruppen inledde sin vistelse i september 2023.

Vi förberedde också nya lösningar för residensplatserna vid *Villa Karo* i Benin och ett dramatikerresidens i samarbete med föreningen *Labbet*. Dessa residens har också tidigare erbjudits men från och med 2024 ingår de i samma utlysning som våra övriga residensplatser, med ansökningstid i mars och september.

Utvecklingsstrategi för Standertskjölds fond

Systrarna Lise och Thelma Standertskjölds fond är en av Kulturfondens största specialfonder. Vi fokuserade på att ta fram en strategi för hur den betydande årliga utdelningen ska disponeras på bästa sätt.

Under pandemiåren 2020-2022 delade vi ut Systrarna Standertskjölds stipendier för rekreation. Det uppskattades på fältet och också vi upplevde det som ett bra sätt att uppfylla

specialfondens villkor. År 2023 återkom Standertskjöldstipendierna därför till utdelningen, nu litet omstrukturerade och fördelade på tre olika bidragsformer för rekreation, rehabilitering och friskvård. Stipendierna är för professionella skådespelare och konstnärer, både yrkesverksamma och pensionerade. Totalt beviljade vi nästan 300 stipendier ur de nya bidragsformerna. Genom Finlands svenska skådespelarförbund delades dessutom en julgåva ut till pensionerade skådespelare, en målgrupp som systrarna var särskilt måna om.

Ett annat led i utvecklingsstrategin var att utöka antalet stipendiatlägenheter som förvaltas inom Standertskjölds fond. Sex nya lägenheter köptes i Folkhälsanhuset Majblomman.

Hur läser fjärdeklassarna?

Läsfrämjande verksamhet och forskning om barns och ungas läsande är ett område som vi alltid prioriterar. Årets storsatsning gjorde vi i samarbete med Stiftelsen Brita Maria Renlunds minne. Tillsammans beviljade vi finansiering till Jyväskylä universitet, som analyserade ett större finlandssvenskt sampel ur den internationella undersökningen PIRLS (*Progress in International Reading Literacy Study*). PIRLS mäter läsförmåga, läsvanor och attityder till läsning bland tioåriga elever. Rapporten *Hur står det till med läsförmågan?* offentliggjordes på ett välbesökt seminarium i december. Rapporten fick god synlighet i media och väckte bland annat diskussion om skillnaderna i barns läsfärdigheter mellan olika regioner i Svenskfinland.

Dialogpaus hos oss och många andra

Som finansiär och en av grundarna till Dialogpausstiftelsen fortsatte vi att använda och bidra till att sprida dialogpausmodellen. Tillsammans med Dialogpausstiftelsen och Gutsy Go ordnade vi på Educamässan en dialog om hur unga blir hörda i samhället i dag. Vi arrangerade också tvåspråkiga dialoger om identitetsfrågor i samarbete med Nationalmuseet och det svenskspråkiga Dialogpausnätverket. Dessutom ordnade vi dialoger i samarbete med våra bidragsmottagare SAMS och Kritikbyrån.

Hallå för två- och flerspråkig verksamhet

För andra året i rad gav vi organisationer som vill satsa på två- och flerspråkig verksamhet möjlighet att ansöka om projektbidrag inom bidragsformerna Hallå Två – Språkprojekt och Hallå Två – Språkmöten. Många av projekten som beviljades bidrag handlar om integration på svenska, ett av våra prioriterade områden.

FOTO: FABIAN BJÖRK

Särskilt populära var projekt där en svenskspråkig och en finskspråkig skola ordnar aktiviteter tillsammans. Det här var glädjande med tanke på att både svenskundervisningen i finska skolor och finskundervisningen i svenska skolor är viktiga i relation till Kulturfondens ändamål.

Resa med elev- och studerandevårdspersonal

I september ordnade vi i samarbete med Stiftelsen Brita Maria Renlunds minne och Folkhälsan en fortbildningsresa till Oslo för yrkesgrupper som arbetar med elev- och studerandevård i åk 7-9 och på andra stadiet. Den uppskattade resan hade rubriken *Kris och trauma i skolan* och innehöll bland annat ett besök på *Utøya*. En motsvarande resa ordnades 2022, så nu har sammanlagt drygt 60 personer fått fortbildning i hur man kan arbeta med unga i skolmiljön när utmanande situationer uppstår.

Nya klassiker stärkte konsten

Staten och fyra finländska stiftelser, bland annat Kulturfonden, bildade 2022 en ny fond med ett kapital på sammanlagt 10 miljoner euro. Den nya fonden administreras av Suomen Kulttuurirahasto. Vi bidrog till en början med 500 000 euro. När de första bidragen beviljades år 2022 gick cirka 10 procent av dem till svensk- eller tvåspråkiga aktörer. I fjol utvidgades ändamålet till att omfatta också bildkonstsektorn. Sammanlagt allokerades 5 miljoner euro för ändamålet; Kulturfondens andel var 250 000 euro.

En satsning på folkhögskolor och fastigheter

Tillsammans med Fastighetsstiftelsen startade vi en satsning på folkhögskolorna. Folkhögskolorna signalerade att fastighetsrelaterade frågor kräver mycket av deras resurser; resurser som i stället borde riktas till utveckling av verksamheten. Första delen av vår satsning var ett planeringsbidrag där skolorna fick möjlighet att planera sina projekt. Planeringsbidragen

beviljades hösten 2022. Under 2023–2025 kan de svenskspråkiga folkhögskolorna söka totalt 3 miljoner euro av Fastighetsstiftelsen för fastighetsåtgärder vid verksamhetsutveckling. I fjol beviljade Fastighetsstiftelsen fem bidrag på totalt 1,8 miljoner euro.

Utredningar och utvärderingar

Vi satte stort fokus på utvärdering, både av vår egen verksamhet och av verksamhet som våra bidragsmottagare driver. Utvärderingarna stöder vår utdelningen och hjälper oss att prioritera och rikta våra satsningar.

Professor emeritus **Göran Djupsund** utredde hur alla svenska aktörer i Åbo på ett strategiskt och långsiktigt sätt, kunde samverka till att stödja det svenska i Åbo och hur det svenska rummet Gillesgården kunde förstärkas. Utredningen var en del av ett utvecklingsprojekt som skapats i samarbete med Åbo föreningsråd och bekostas av Stiftelsen för Åbo Akademi och Kulturfonden.

Olika aspekter av vår interna verksamhet var under lupp i **Lia Markelins** *En utvärdering av Svenska kulturfondens finansieringsandelar i EU-projekt 2008–2022*. Utvärderingen blev klar i april.

Under hela året pågick en omfattande utvärdering av vår ordinarie ansökningsomgång i november och de processer som är förknippade med den. Utvärderingen, som gjordes av konsult **Niclas Lindgren**, blir under de närmaste åren grund för olika interna utvecklingsprojekt.

Vad har hänt sedan 2000?

Kulturfondens verksamhet och utdelning har under de senaste drygt 20 åren växt och utvecklats i snabb takt. För att dokumentera det lät vi journalisten **Jens Berg** intervjua våra tidigare ordförande, direktörer, långvarigt anställda och andra personer som verkat i fondens närhet. Då det nästa gång blir aktuellt att skriva Kulturfondens historia kan materialet bli ett värdefullt komplement. Projektets första fas slutförs under våren 2024.

Bidrag och stipendier som utlystes 2023

Information om alla bidragsformer finns
på www.kulturfonden.fi/stipendierobidrag

Ordinarie ansökningstid i november

- Arbetsstipendier för konstnärer
- Doktorandstipendier
- Projektbidrag för privatpersoner och arbetsgrupper
- Projektbidrag för vetenskaplig forskning (samfund)
- Verksamhetsbidrag för samfund
- Projektbidrag för samfund

Specialfonder, ansökningstid i september

- Minister Kristian Gestrins skärgårdsfond
- Henrik Nysténs testamentsfond
- Thelma och Lise Standertskjölds fond
- Svenska Österbottens Kulturfond (SÖK)
- Kristinestads kulturfond
- Henry och Martta Bertells minnesfond
- Inga, Valdemar, Anna-Lisa och Inga-Brita Westbergsfond - akademisk forskning
- Inga, Valdemar, Anna-Lisa och Inga-Brita Westbergsfond - akademiska studier
- Utvecklingsbidrag ur Frans Henriksons testamentsfond

Annan ansökningstid

- SKAPA - strategisk satsning på konstundervisning för barn och unga
- Föreningshusrenovering - konditionsbedömning och planering
- Föreningshusrenovering - renoveringsåtgärder
- Hallå TVÅ - språkmöten
- Hallå TVÅ - språkprojekt
- Lärlingsstipendier
- Residensstipendier
- Utlandspraktik
- Turnébidrag

Samarbeten med andra finansiärer

• Journaliststipendier, i samarbete med Konstsamfundet

• Studiefonden, flera samarbetspartner
• Rekreation för äldre i Åboland, i samarbete med Stiftelsen Eschnerska Frilasarettet
• Läromedelsstipendier för grundläggande utbildningen och gymnasiet respektiv yrkesutbildningen, i samarbete med Konstsamfundet, SFV och Lisi Wahls stiftelse för studieunderstöd
• Bidrag för film- och medieproduktion, i samarbete med Konstsamfundet som också administrerar bidragsformen

Fri ansökningstid

- Kultur på dagis
- Kultur i skolan
- Kultur i vården
- Kultur på bibban
- Bokpaket
- Studieresor i grupp för utbildningssektorn
- Stipendier för fortbildning och behörighetsgivande studier - utbildning
- Bidrag för fortbildande resor inom konst och kultur
- Lokalhistorisk praktik
- Bidrag för språkexamen i finska för statsförvaltningen
- Systrarna Standertskjölds friskvårdsstipendium
- Kultur- och studiebesök

Bidrag som kan sökas med särskilt tillstånd

- Självfinansieringsandelar för EU-projekt inom våra verksamhetsområden
- Stipendier för studier vid internationella spetsenheter
- Bidragsansökan utanför ordinarie ansökningstid

Pris och tävlingar

Vi delade ut pris för att belöna personer som gjort extraordinära insatser inom utbildning eller kultur. Kulturfondens stora pris gick till danskonstnären Natasha Lommi.

Kulturfondens pris

Vi delade ut tre pris för att

- belöna modiga, nyskapande, extraordinära insatser för kunnande, kreativitet och kompetens på svenska i Finland,
- visa att man i en liten kulturkrets kan nå internationell kvalitet och
- stödja ett brett kulturbegrepp med respekt för både tradition och innovation

Vi delade också ut tre regionala pris för att belöna betydande regionala insatser inom Kulturfondens verksamhetsområden. Allmänheten hade möjlighet att via vår webbplats lämna in förslag på pristagare.

Prismotiveringarna finns på www.kulturfonden.fi/arsberattelse.

DANSKONSTNÄREN
Natasha Lommi
Svenska kulturfondens stora pris 30 000 euro

FOTO: TAGE RÖNNQVIST

FOTO: TAGE RÖNNQVIST

DOCENTEN OCH PSYKOLOGEN
Julia Korkman
Svenska kulturfondens
pris 15 000 euro

FOTO: LUCAS ÅSBACKA

BILDKONSTNÄREN
Jonas Wilén
Åbolands svenska kulturfonds pris 15 000 euro

FOTO: ERIK ÅHMAN

MUSIKREDAKTÖREN
Bertil Blom

FOTO: TAGE RÖNNQVIST

DJ:N OCH MUSIKERN
Måns Strömberg

Svenska kulturfondens pris 15 000 euro, 7 500 euro vardera

FOTO: ERIK ÅHMAN

FÖRFATTAREN
Pernilla “Nilla Kjellsdotter” Österberg
Österbottens svenska kulturfonds pris 15 000 euro

FOTO: TAGE RÖNNQVIST

FÖRENINGEN
Finlandssvensk kulturutveckling rf
Nylands svenska kulturfonds pris 15 000 euro

Svenska dagen-pris

I samband med svenska dagen belönade vi personer som gjort insatser för kultur och utbildning i sin region.

FOTO: FRIDA LÖNNROOS

VERKSAMHETSLEDAREN
Tariku Ahlfors
Svenska dagen-priset i Nyland 5 000 euro

FOTO: JESSICA LINDGREN

LÄRAREN
Camilla Fant
Svenska dagen-priset i Österbotten 5 000 euro

FOTO: MARIA GRÖNROOS

MUSIKERN
Kim Engblom
Svenska dagen-priset i Åboland 5 000 euro

Fredrika Runeberg-stipendiet

SAMEAKTIVISTEN OCH SAMHÄLLSPÅVERKAREN
Petra Laiti
Fredrika Runeberg-stipendiet 10 000 euro

FOTO: FRIDA LÖNNROOS

Andra pris

FOTO: RONI REKOMAA

BILDJOURNALISTEN
Benjamin Suomela
Carina Appel-priset 3 000 euro

FOTO: MIIKA STORM

SÅNGAREN OCH SKÅDESPELAREN
Emilia Nyman
Erna Tauro-stipendiet 8 000 euro

FOTO: SARA STORBÄCK

ELDSJÄLEN
Sören Storbäck
Frans Henrikson-priset 15 000 euro

STUDERANDE
Anna Parkatti
Katedralskolan i Åbo

Vinnare i Argh? – en kolumntävling
för dig som har något på hjärtat

Isla Hällström, andra pris – Anna Södergård,
tredje pris – Ellinor Skön, hedersomnämnande

STUDERANDE
Vanamo Wettig
Linnankosken lukio i Borgå

Vinnare i Svensklärarna i Finlands uppsats-
tävling för finskspråkiga abiturienter

Kerttu Pöllänen, andra pris
– Leo Heikkilä, tredje pris

Kommunikationen i runda siffror

I kommunikationen var vårt främsta mål att attrahera och betjäna sökande. Vi prioriterade därför teman som gällde råd för ansökan, men lyfte också många enskilda bidragstagare både som inspiration för andra sökande och för att belysa utdelningen.

Ett av våra långsiktiga mål var att hitta yngre och andra nya målgrupper. Vi hade en tätare publiceringsfrekvens än tidigare på bland annat Instagram och introducerade oss också på TikTok. Vi översatte också mera material än tidigare till särskilt finska, men också engelska.

1 145
uppdateringar på sociala medier

770 nya följare	**240** på Facebook	**530** på Instagram
188 inlägg i november	**186** inlägg i mars	**168** inlägg i september

9 800
följare på Facebook

175t personer nåddes via vår Facebook	**285** inlägg på Facebook	**415** gillade vårt populäraste inlägg på Facebook

4 700
följare på Instagram

42,1t personer nåddes	**742** inlägg	**170** gillade vårt populäraste inlägg

9
klipp på TikTok

65
X-meddelanden

35
inlägg på LinkedIn

12
publicerade videor på Youtube

8 000
visningar av videoklipp på Youtube

76
nyheter på vår webbplats

10
gånger fler besökare på vår webbplats än normalt under de sista dagarna i november

155
publicerade sidor, fördelade på **2** publikationer

24
pressmeddelanden

5 200
prenumeranter på vårt nyhetsbrev, dubbelt så många som 2022

12,4t
öppnade nyhetsbrev

400
omnämnanden i traditionella medier

Våra evenemang i siffror

2 600
personer deltog i de fysiska evenemangen

2 520
följde med våra webb-seminarier eller tittade på våra bandade sändningar

24
evenemang för externa målgrupper

5
var digitala produktioner

15
seminarier eller samtalsträffar

6
evenemang uppmärksammade pris eller utnämningar

142
deltagare på det mest besökta seinariet *Hur står det till med läsförmågan?*

Världens lyckligaste land

500t
euro i budget

3
föreställningar och **1** genrep

50
personer medverkade

2 000
personer i teaterpubliken

25t
tv-tittare då Yle sände den inspelade föreställningen i juni och på självständighetsdagen

16t
påbörjade visningar på Yle Arenan

Evenemang & produktioner

Av årets sammanlagt 24 evenemang och produktioner var scenkonstverket Världens lyckligaste land den överlägset största satsningen. Över 2 000 personer såg scenföreställningen och den digitala versionen hade vid årsskiftet över 40 000 visningar. Förutom de evenemang som nämns nedan ordnade vi också mindre prisutdelningar, rundabordssamtal och olika informationsträffar.

Kulturronden
En nätverksträff för centrala aktörer inom kultursektorn med fokus på framtiden. Helsingfors i januari.

Educa
Utställare i det svenska kvarteret *Hörnan* på Educa-mässan. Helsingfors i januari.

Lyssna på de unga
Ett tvåspråkigt dialogpaussamtal om ungas delaktighet i samhället, inför publik på Educa-mässan.

Unga + språk = sant?
Ett scensamtal på Educa-mässan om hur unga ser på behovet av språkkunskaper och varför allt färre väljer att läsa främmande språk. Ett samarbete med Utbildningsstyrelsen, Ung Företagsamhet rf och Svenska folkskolans vänner.

Film och festlunch med årets pristagare
Videofilm med vårens pristagare som resonerar kring begreppet lycka.

Världens lyckligaste land
Regissören och koreografen Jakob Höglunds nya scenkonstverk som ersatte Kulturfondens traditionella vårfester. Scenkonstverket engagerade runt 50 konstnärer och undersökte begreppet lycka med hjälp av musik, teater, dans, dockteater och körsång. Sammanlagt tre föreställningar och en publik generalrepetition på Helsingfors, Åbo och Vasa stadsteater i april. Svenska Yle spelade in föreställningen som publicerades på Yle Arenan och sändes i Yle Fem i juni och december.

Ditt kreativa år
Webbseminarium om ekonomi, beskattning, försäkringar och välmående för arbetsstipendiater.

SKAPA mera
Seminariedag med tips och inspiration för sökande och projektägare inom den strategiska satsningen SKAPA. Helsingfors i juni.

Idédagar
För Kulturfondens förtroendevalda och personal. Jakobstad i augusti.

FOTO: FRIDA LÖNNROOS

Världens lyckligaste land var samtidigt ett led i Kulturfondens satsning på konst och kultur under och efter pandemin. Regissören och koreografen Jakob Höglund ledde teamet med den nya generationens konst- och kulturskapare.

Dåtid - samtid - framtid. Finlandssvenska museidagar

Branschträff för den finlandssvenska museisektorn, i samarbete med KulturÖsterbotten. Vasa i september.

Kris och trauma i skolan

Fortbildningsresa för yrkesgrupper som arbetar med elev- och studerandevård, i samarbete med Stiftelsen Brita Maria Renlunds minne. Oslo och Utøya i september.

Rimbertdagarna

Fortbildnings- och informationsdagar för användare av Kulturfondens elektroniska ansökningssystem Rimbert. Helsingfors i oktober.

Vem ska få 28 000 euro?

Scensamtal om vad som borde spela roll när Kulturfondens arbetsstipendier fördelas. Helsingfors bokmässa i oktober.

Hur står det till med läsförmågan?

Seminariedag kring Jyväskylä universitets analys av de svenskspråkiga skolornas resultat i PIRLS-undersökningen 2021 i samarbete med Stiftelsen Brita Maria Renlunds minne. I Helsingfors och digitalt i december.

Förvaltning och organisation

Kulturfonden sköter beredningen och beslutsprocessen kring bidrags- och stipendieansökningar. Styrelsen leder organisationen och beslutar om utdelningen. Kansliet bereder ansökningarna och sköter administrationen.

FÖRTROENDEVALDA OCH SAKKUNNIGA

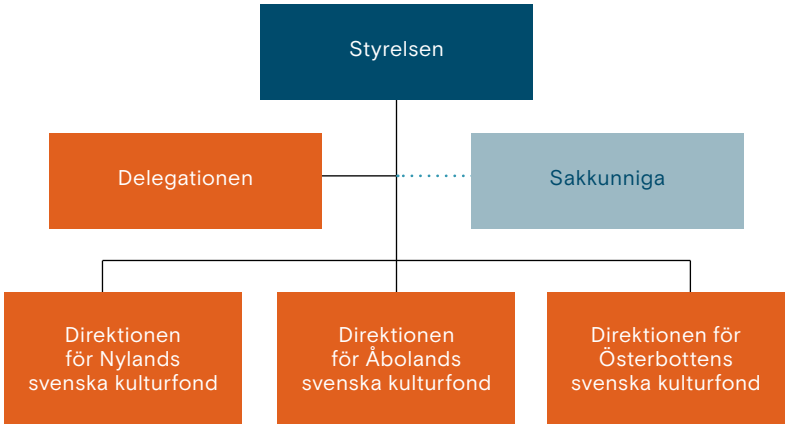

Utomstående sakkunniga inom olika områden har en viktig uppgift vid bedömningen av ansökningar. Styrelsen utser årligen de cirka 40 utomstående sakkunniga, vars namn vi inte offentliggör.

KANSLIETS ORGANISATION

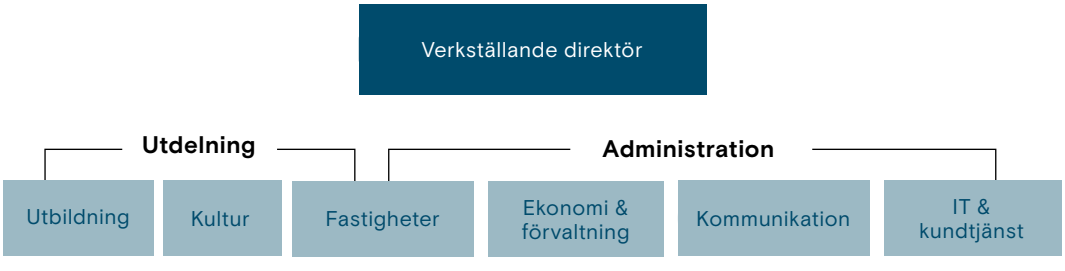

FOTO: MAGNUS LINDBERG

Förtroendevalda

Våra förtroendevalda ska känna bra till samhälls- och utbildningsfrågor, kulturlivet, organisationsfältet och regionerna i olika delar av Svenskfinland. Målsättningen är att både olika områden inom den svenskspråkiga utbildnings- och kultursektorn och olika delar av Finland blir företrädda. Dessutom ska köns- och åldersfördelningen beaktas.

Mandatperioderna för alla förtroendevalda är 1.8–31.7.

Styrelsen

Styrelsen tillsätts av Svenska folkpartiets partistyrelse och består av en ordförande, åtta medlemmar och tre ersättare. Ordföranden väljs för tre år och kan återväljas en gång. Medlemmarna väljs för två år och kan återväljas två gånger.

Styrelsen fattar beslut om utdelningen, godkänner verksamhetsplanen och budgeten och övervakar kansliets verksamhet.

Delegationen

Delegationen är ett sakkunnigorgan för styrelsen och föreslår också vem som ska få Kulturfondens pris. Dessutom väljer delegationen stiftelsens revisor.

Delegationens ordförande och fjorton medlemmar tillsätts av Svenska folkpartiets partistyrelse. Ordföranden väljs på tre år och kan återväljas en gång. Medlemmarna väljs på två år och kan återväljas två gånger.

De regionala direktionerna

En del av beredningen sköts av tre regionala direktioner:

- direktionen för Svenska kulturfonden i Nyland
- direktionen för Svenska kulturfonden i Åboland
- direktionen för Svenska kulturfonden i Österbotten

De regionala direktionerna tillsätts av Svenska folkpartiets partistyrelse på förslag av stiftelsens styrelse och består av en ordförande och nio medlemmar. Direktionernas ordförande väljs för en period på tre år och kan återväljas en gång. Medlemmarna väljs för en period på två år och kan återväljas två gånger. Det är viktigt att direktionernas medlemmar är väl förtrogna med samhälls- och kulturlivet på svenska inom sin region.

De regionala direktionerna gör förslag till utdelningen som styrelsen sedan godkänner. Ombudsmännen med regionansvar föredrar ärenden i respektive direktion.

De förtroendevalda representerar olika utbildnings- och kultur-sektorer samt regioner

STYRELSEN ÅR 2023. JONAS RÖNNQVIST, BJÖRN VIKSTRÖM, MIKAELA NYLANDER, EVA ÅSTRÖM, ANNIKA NUMMELIN, ANNA JUNGNER-NORDGREN, GUNILLA GRANBERG, TONY BJÖRK OCH CHRISTEL LILJESTRÖM.

DELEGATIONEN ÅR 2023. MIKAEL SVARVAR, JAN LINDH, JOHANNA WASSHOLM, BJÖRN WALLÉN, MAIMOUNA JAGNE-SOREAU, FREJA RUDELS, MALIN OLKKOLA, EMINA ARNAUTOVIC, FRIDA SIGFRIDS, NOONA LEPPINEN OCH NIKLAS NYLUND.

Styrelsen

ORDFÖRANDE

Mikaela Nylander
Rättsnotarie, EM, Borgå

MEDLEMMAR

Björn Vikström
(vice ordförande)
Professor, Åbo

Tony Björk
Rektor, Kyrkslätt

Silja Borgarsdóttir Sandelin
Specialmedarbetare, Helsingfors

Gunilla Granberg
Utvecklingschef, Pargas

Christoffer Ingo
Landsbygdsföretagare, Korsholm

Christel Liljeström
Riksdagssekreterare, Sibbo

Annika Nummelin
Ambassadörens assistent
med ansvar för kultursamarbete,
Danmarks ambassad, Stockholm

Jonas Rönnqvist
Verksamhetsledare, Malax

ERSÄTTARE

Anna Jungner-Nordgren
Sakkunnig vid Folktinget,
Stockholm/Helsingfors

Håkan Nystrand
Forstråd, skogsbrukare, Esbo

Eva Åström
Studiehandledare, Uleåborg

Delegationen

ORDFÖRANDE

Mikael Svarvar
Musiker, Larsmo

MEDLEMMAR

Frida Sigfrids
(vice ordförande)
Studerande, Borgå

Emina Arnautovic
Integrationssakkunnig, Närpes

Janne Grönroos
Journalist och komiker,
Ekenäs och Helsingfors

Maimouna Jagne-Soreau
Forskare, Helsingfors

Sofia Jern
Redaktör, Helsingfors

Noona Leppinen
(till 31.7.2023)
Teaterpedagog, Helsingfors

Jan Lindh
Rektor, Lovisa

Anna Moberg-Jokinen
(från 1.8.2023)
Daghemsföreståndare, Hyvinge

Niklas Nylund
Musiker, Borgå

Malin Olkkola
Redaktör, freelancer/scenkonst, Vasa

Marja Rak
Designer, Jakobstad

Freja Rudels
Författare, Kimitoön

Erik Söderblom
Opera- och teaterchef, professor, Helsingfors

Björn Wallén
Ordförande för Fritt Bildningsarbete rf, Ingå

Johanna Wassholm
Docent, historieforskare, Åbo

Direktioner

Nylands svenska kulturfond

ORDFÖRANDE

Anders Lindholm-Ahlefelt
Kultur- och fritidschef, Esbo

MEDLEMMAR

Leena Björkqvist
(till 31.7)
Programansvarig lektor i kulturproducentskap, Esbo

Jennifer Dahlbäck
Verksamhetsledare, Karis

Kristoffer Holmberg
Programchef, Ekenäs

Barbara Huldén
(från 1.8)
Lektor, Grankulla

Hanna Kaihovirta
(till 31.7)
Docent, universitetslektor i estetiska ämnenas didaktik, Helsingfors

Christine Langinauer
(från 1.8)
Utställningsamanuens, Helsingfors

Katja Långvik
(från 1.8)
Seniorrådgivare, Karis

Mirella Pendolin
Musiker och musiklärare, Lovisa

Petri Pöyhönen
Operasångare, sångpedagog, Helsingfors

Tom Rejström
Magister i teaterkonst, lektor i skådespelarkonst, Helsingfors

Björn Wallén
(delegationens representant)
Ordförande för
Fritt Bildningsarbete rf, Ingå

Gungerd Wikholm
(till 31.7)
Redaktör, Karis/Helsingfors

Åbolands svenska kulturfond

ORDFÖRANDE

Johanna Wassholm
Docent,
projektforskare i historia,
Åbo (delegationens representant)

MEDLEMMAR

Thomas Jansson
Författare och kulturjournalist, Åbo

Sanna Järf
Rektor, Kimitoön

Julia Nyman
(från 1.8)
Intendent/kurator, Åland

Gustav Nyström
(från 1.8)
Musikpedagog (YH), Korpo

Susanne Procopé-Ilmonen
(till 31.7)
Intendent, Mariehamn

Clara Reinikainen
Musikpedagog, Åbo

Tanja Reuter-Lindén
Lektor i bildkonst, Mariehamn

Andrea Schmidt
Kulturproducent, Åbo

Anne Sjöström
Museichef, Åbo

Jonas Sonntag
(till 31.7)
Klasslärare, Åbo

Magnus Sundman
Lärare och guide, Pargas

Österbottens svenska kulturfond

ORDFÖRANDE

Daniel Björkstrand (till 31.7)
EM, Malax

Pauliina Holmqvist (från 1.8)
Logoped, MA in Theatre, jordbrukare, Karleby

MEDLEMMAR

Emina Arnautovic
Integrationssakkunnig, Närpes
(delegationens representant)

Robert Back (till 31.7)
Lektor, Nykarleby

Ingela Bodbacka-Rak (från 1.8)
Lektor, Jakobstad

Johan Bäckman
Arkitekt, Vasa

Pauliina Holmqvist (till 31.7)
Logoped, MA in Theatre, jordbrukare, Karleby

Anton Lindholm (från 1.8)
Lektor i matematik och kemi, Kaskö

Nicklas Nygård
Ingenjör, Development Engineer, Kvevlax

Victoria Nylund (från 1.8)
Kulturplanerare, Vasa

Ida-Helena Patoranta-Blomberg
(från 1.8)
Studerande och timlärare, Kristinestad

Johnny Sandsten (från 1.8)
Musiklärare, Malax

Mikael Snickars (till 31.7)
Rektor, Närpes

Heidi Storbacka (till 31.7)
Lektor, Jakobstad

Lena Sågfors (från 1.8)
Bibliotekspedagog, Jakobstad

Christer Tonberg (till 31.7)
Jakobstad

Magdalena Udd (till 31.7)
Biblioteksdirektör, Närpes

Svenska kulturfondens personal

Sören Lillkung
PM, MuM, verkställande direktör

KULTURTEAMET

Åsa Juslin
FM, ledande ombudsman, kultur

Matts Blomqvist
FM, ombudsman, Nyland

Martin Enroth
PeM, ombudsman, Österbotten

Anna Wilhelmson
FM, ombudsman, kultur

UTBILDNINGSTEAMET

Berndt-Johan Lindström
PM, ledande ombudsman, utbildning

Katarina von Numers-Ekman
FM, ombudsman, utbildning

Åsa Rosenberg
PK, ombudsman, Åboland och Åland

Katja Zevallos
PeM, ombudsman, Studiefonden

FOTO: MARIA GRÖNROOS

KUNDKONTAKT OCH IT

Peter Hällström
DI, datachef

Thomas Heikkilä
PK, IT-samordnare och
tekniskt stöd till sökande

Jesper Koivumäki
Ingenjör, IT-stöd och nätverksadministratör

Patrik Rusk
EM, senior systemutvecklare

EKONOMI OCH FÖRVALTNING

Britt-Marie Forsell-Stenström
EM, ekonomi- och förvaltningschef

Petra Adlercreutz
EM, ledningens assistent

Lotta Rönnblad
Tradenom, studerande, ekonomiassistent

KOMMUNIKATIONSTEAMET

Martina Landén-Westerholm
PM, kommunikationschef

Emma Augustsson
FK, studerande, kommunikationsassistent

Mia Smulter
Kulturproducent, producent

FASTIGHETER

Joel Johansson
DI, fastighetschef,
Fastighetsstiftelsen för Svenska kulturfonden

Utdelningsstiftelsen för
Svenska kulturfonden sr

Verksamhets-berättelse och bokslut

31.12.2023

Bokslutet ska förvaras minst 10 år efter räkenskapsperiodens utgång (BFL 2:10). Räkenskapsperiodens verifikat ska förvaras minst 6 år efter utgången av det år under vilket räkenskapsperioden gått till ända.

Verksamhetsberättelse 2023

Utdelningsstiftelsen för Svenska kulturfonden sr (Utdelningsstiftelsen) delar ut avkastningen ur den fristående fonden *Svenska kulturfonden inom Svenska Litteratursällskapet i Finland rf* (SLS). SLS äger och förvaltar de cirka 490 fonderna. Marknadsvärdet av fondernas placeringar inom SLS uppgick 31.12.2023 till cirka 1,6 miljarder euro.

Stiftelsen använder som tidigare det sekundära kännetecknet Svenska kulturfonden i sin löpande verksamhet och har registrerat namnet som sekundärt kännetecken i sina stadgar.

Bakgrund

Svenska kulturfonden grundades år 1908 av Svenska Folkpartiet (SFP). Samma år donerade SFP det dåvarande grundkapitalet till SLS som fick uppdraget att förvalta kapitalet. Senare donationer går därför till Svenska kulturfonden inom SLS. Enligt villkoren i donationsbrevet, som upprättades 30.12.1908, ska fondens avkastning användas ”för främjandet av den svenska undervisningen och andra allmänna svenska kulturuppgifter i Finland”.

Utdelningen ur Svenska kulturfonden sköttes via en oregistrerad förening inom SFP tills Utdelningsstiftelsen grundades 15.12.2010 under det dåvarande namnet Stiftelsen för utbildning och kultur på svenska i Finland sr. Målsättningen med den nya stiftelsen var att tydliggöra den juridiska statusen. Samtidigt delegerade SFP beslutanderätten, för den summa som SLS:s finansråd årligen ställer till förfogande för utdelning av avkastningen ur Svenska kulturfonden inom SLS, till den nya stiftelsen. Stiftelsen bytte namn 27.9.2021 till Utdelningsstiftelsen för Svenska kulturfonden sr.

Utdelning

SLS finansråd beslutar årligen om dispositionen av avkastningen i Svenska kulturfonden inom SLS. Utdelningsstiftelsens styrelse fattar sedan beslut om utdelningen av de tilldelade medlen. Besluten tas i enlighet med villkoren i donationsbrevet. De beviljade bidragen betalas ut av SLS.

Fastigheter och konstsamling

Fastighetsstiftelsen för Svenska kulturfonden sr (Fastighetsstiftelsen) bytte också namn 27.9.2021. Denna stiftelse grundades i december 2013 under namnet Stiftelsen för kultur- och utbildningsinvesteringar sr, för att sköta den icke kommersiella fastighetsmassa som överfördes ur Fonden för kultur- och utbildningsinvesteringar i Svenska kulturfonden inom Svenska Litteratursällskapet i Finland rf. Stiftelsen fortsatte då den tidigare osjälvständiga stiftelsen Investeringsfondens (IF) verksamhet som självständig juridisk person.

Av beloppet som SLS årligen tilldelar Utdelningsstiftelsen reserveras enligt avtal fem (5) procent för Fastighetsstiftelsen. De reserverade medel som Fastighetsstiftelsen inte använt under året överför SLS vid årets slut till Utdelningsstiftelsens utdelningsbara medel. Utdelningsstiftelsen kan vid behov och enligt särskilt beslut bevilja dessa medel på nytt till Fastighetsstiftelsen.

Stiftelsen Pro Artibus sr grundades redan 1991 för att sköta Svenska kulturfondens konstsamling som då fanns inom både SLS och SFP.

Svenska kulturfonden

Begreppet Svenska kulturfonden används i flera sammanhang och av flera organisationer.

I dagligt tal används ofta Svenska kulturfonden som ett samlande begrepp för verksamheter inom Utdelningsstiftelsen och Fastighetsstiftelsen, delvis inom Pro Artibus och också för kapitalet inom SLS.

Sambandet mellan de olika organisationerna kan beskrivas med bilden nedan.

Utdelningsstiftelsen hyr verksamhetsutrymmen av Föreningen Konstsamfundet i Amos Anderssons hus på Georgsgatan 27. Även Fastighetsstiftelsen finns i samma utrymmen.

Stadgar och ändamål

”Stiftelsens ändamål är att främja och stödja utbildning, kultur, konst, vetenskap och forskning samt samhällsservice som gynnar det svenska i Finland.”

”Stiftelsen kan *uppfylla sitt ändamål* genom att

- ombesörja beredning och finansiering av utbildnings- och kulturprojekt på svenska i Finland
- stödja projekt som påverkar och främjar service på svenska
- samordna och sköta olika finlandssvenska fonders utdelningsverksamhet för samma ändamål som stiftelsen har
- ta initiativ till, medverka i samt informera om kulturarbetet som gynnar det svenska i Finland
- ordna utbildning, diskussioner och konferenser inom sitt område
- ordna utbildnings- och kulturpolitiska konferenser
- beställa undersökningar och utredningar inom sitt område
- via specialfonder stödja grundaren för politiskt arbete som syftar till att stärka tvåspråkigheten och framför allt det svenska språkets ställning i Finland
- i övrigt idka ändamålsfrämjande verksamhet”

”Stiftelsen kan även idka affärsverksamhet för att finansiera sin verksamhet.”

Stiftelsens stadgar ändrades 27.9.2021 på grund av namnbytet. Föregående ändring registrerades år 2017 för att motsvara Stiftelselagen 487/2015.

Hur utdelningsstiftelsen verkar för att uppfylla ändamålet

Ändamålet förverkligas på följande sätt:

1. Utdelningsstiftelsens administration omfattar
    - beredningen och beslutsprocessen kring bidrags- och stipendieansökningar
    - egna projekt och utredningar som främjar undervisning och kultur på svenska i Finland

För administrationen har Utdelningsstiftelsen rätt att erhålla medel ur Svenska kulturfondens avkastning.

2. Svenska kulturfondens utdelning omfattar
    - stipendier och bidrag till sammanslutningar, institutioner och enskilda personer inom utbildning och kultur på svenska i Finland

År 2023 ställde SLS enligt finansrådets beslut 45 miljoner euro till disposition för utdelning:

	Euro
Reserveras för föreskrivna/anvisade mottagare år 2023	3 120 799,11
Reserveras för Fastighetsstiftelsen för Svenska kulturfonden sr	2 250 000,00
Reserveras för Svenska kulturfondens utdelning år 2023	39 629 200,89
- ur Svenska kulturfondens fonder	39 503 190,60
- ur Svenska litteratursällskapets fonder	126 010,29
Totalt	**45 000 000,00**

Tillförda medel till Stiftelsen och beviljade bidrag enligt verksamhetsområde

	2023 euro	2023 %	2022 euro	2022 %
1) Stiftelsens tillförda medel				
Administration	2 502 804	5,4 %	2 300 418	5,1 %
Kansliets kultur och utbildningsverksamhet	797 708	1,7 %	464 300	1,1 %
Administration totalt	**3 300 512**	7,1 %	**2 764 718**	6,2 %
2) Svenska kulturfondens utdelning				
Konst och kultur	18 126 443	39,2 %	16 212 731	36,2 %
Utbildning	9 011 325	19,5 %	8 245 873	18,4 %
Vetenskap	5 161 486	11,2 %	4 089 237	9,1 %
Allmän finlandssvensk verksamhet	8 440 426	18,2 %	11 335 310	25,3 %
Fastighetsstiftelsen för Svenska kulturfonden sr	2 250 000	4,8 %	2 100 000	4,8 %
Utdelning totalt	**42 989 680**	**92,9 %**	**41 983 151**	**93,8 %**
Totala använda medel ur Svenska kulturfonden	**46 290 192**	**100,0 %**	**44 747 869**	**100,0 %**
Överförs till nästa års utdelning	3 045 746		2 652 295	
Disponibla medel totalt	**49 335 938**		**47 400 164**	
Återgående medel från tidigare år	3 560 083		4 441 646	
Medel från andra stiftelser och föreningar	775 855		933 800	
Disponibla medel från SLS år 2023 (2022)	**45 000 000**		**42 024 718**	

1) Registreras i Stiftelsen, 2) Registreras i SLS

Utdelningsbara medel för året uppgick till 49,3 miljoner och består av:

- 45 miljoner euro som SLS finansråd ställde till Utdelningsstiftelsens disposition för år 2023,
- 3,6 miljoner euro som återgick från tidigare år,
- 0,8 miljoner euro som erhölls från andra allmännyttiga stiftelser och föreningar för gemensamma satsningar.

Utdelningsstiftelsen använde 3,3 miljoner euro för att täcka kostnaderna för administration och för att ordna kultur- och utbildningsverksamhet för intressenterna. Utdelningen uppgick till 43,0 miljoner. Till utdelningen för år 2024 överfördes 3,0 miljoner euro.

Väsentliga händelser under räkenskapsperioden

Utdelningsstiftelsen behandlade ansökningar, beviljade bidrag och drev egna projekt och utredningar som stödde verksamheten och intressegrupperna. Utdelningsstiftelsen bedrev inte forskning eller utvecklingsverksamhet.

På www.kulturfonden.fi finns verksamhetsplaner som beskriver satsningar under de aktuella åren. Se verksamhetsplan för år 2023 https://www.kulturfonden.fi/wp-content/uploads/2023/02/Verksamhetsplan2023.pdf

Bidrag och stipendier

Utdelningsstiftelsen behandlade totalt ungefär 8 550 (7 500) ansökningar på 110 (102) miljoner euro. Ungefär 5 400 (63 %) sökande fick positivt besked. Av ansökt summa beviljades ca 39 %. I dessa ingår även Studiefondens ansökningar. Ungefär hälften av ansökningarna inlämnades i november 2023. Av utdelningen var 5,2 miljoner euro bidrag som bereds regionalt (4,9 miljoner euro år 2022).

Strategiska program

År 2022 startade det nya strategiska programmet SKAPA som stöder grundläggande konstundervisning för barn och unga. Under åren 2022–2024 satsar man 6 miljoner euro på detta program.

Det föregående strategiska programmet Hallå! slutfördes år 2022 och utvärderades som strategiskt program, där man beslöt att fortsätta det som Hallå TVÅ under åren 2023–2024 med 0,5 miljoner euro per år.

Fleråriga satsningar

Utdelningsstiftelsen stödde också verksamheter och projekt som sträcker sig över flera år. Sådana är, förutom de strategiska program som vanligen är treåriga satsningar, bidrag för forskning och undervisning till universitet, högskolor och andra läroinrättningar, olika slag av verksamhetsbidrag och större projekt samt samarbeten med andra fonder eller föreningar.

Beviljade bidrag enligt verksamhetsområde

Utdelningsstiftelsens bidrag gick till sammanslutningar, institutioner och privatpersoner inom kultur, konstnärlig, litterär och vetenskaplig verksamhet, svensk undervisning och bildning och andra allmänna ändamål som främjar ett svenskt kulturintresse i Finland.

I tabellen och grafen på följande uppslag ses hur de beviljade bidragen fördelade sig mellan olika verksamhetsområden.

Alla mottagare, ändamål och
beviljade belopp finns på webbsidan
https://beviljade.kulturfonden.fi/

Beviljade bidrag 2023 enligt verksamhetsområde

Verksamhetsområde	Central beredning		Regional beredning		Utdelning totalt	
	tusen euro	%	tusen euro	%	tusen euro	%
Konst och kultur						
Visuell konst	4 174	10,2	520	10,0	4 694	10,1
Litterär verksamhet	1 567	3,8	369	7,1	1 936	4,2
Teater	2 691	6,6	334	6,4	3 025	6,5
Dans	262	0,6	160	3,1	423	0,9
Musik	1 808	4,4	1 340	25,7	3 148	6,8
Minnesorganisationer	1 475	3,6	459	8,8	1 935	4,2
Kulturverksamhet	2 235	5,4	736	14,1	2 971	6,4
Konst och kultur totalt	**14 214**	**34,6**	**3 918**	**75,2**	**18 132**	**39,2**
Utbildning						
Småbarnspedagogik, grundläggande utbildning, andra stadiets utbildning	5 037	12,3	352	6,7	5 388	11,6
Högre utbildning, vuxenutbildning	1 812	4,4	346	6,6	2 157	4,7
Läromedelsproduktion	266	0,6	0	0,0	266	0,6
Studiestipendier	909	2,2	54	0,0	963	2,1
Utlandspraktik	237	0,6	0	0,0	237	0,5
Utbildning totalt	**8 261**	**20,1**	**751**	**14,4**	**9 011**	**19,5**
Vetenskap						
Samhällsvetenskap och ekonomi	808	2,0	1	0,0	809	1,7
Humanistisk vetenskap	1 333	3,2	6	0,1	1 339	2,9
Pedagogik	1 596	3,9	22	0,4	1 619	3,5
Naturvetenskap	1 394	3,4	2	0,0	1 396	3,0
Vetenskap totalt	**5 130**	**12,5**	**31**	**0,6**	**5 161**	**11,1**
Allmän finlandssvensk verksamhet						
Organisationer	4 803	11,7	363	7,0	5 165	11,2
Övrigt	1 221	3,0	147	2,8	1 368	3,0
Intressebevakningsfonden	1 907	4,6	0	0,0	1 907	4,1
Övrigt totalt	**7 931**	**19,3**	**510**	**9,8**	**8 440**	**18,2**
Fastighetsstiftelsen för Svenska kulturfonden	**2 250**	**5,5**	**0**	**0,0**	**2 250**	**4,9**
Administration						
Administration	2 503	6,1	0	0,0	2 503	5,4
Kansliets kultur- och utbildningsverksamhet	798	1,9	0	0,0	798	1,7
Administration totalt	**3 301**	**8,0**	**0**	**0,0**	**3 301**	**7,1**
Utdelning totalt	**41 086**	**100,0**	**5 210**	**100,0**	**46 296**	**100,0**

Beviljade bidrag

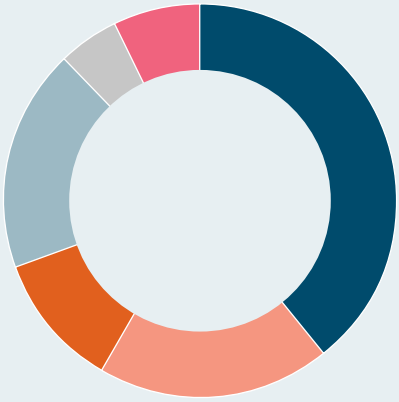

Ansökningssystemet Rimbert®

Kulturfondens ansökningssystem Rimbert® är en egenutvecklad molnbaserad tjänst för hantering av ansökningsprocessen.

Datasäkerheten är kontinuerligt i fokus och under år 2023 fortsatte arbetet för att nå ISO27001-certifikat under åren 2024–2025.

Molntjänsten och därtill hörande stödtjänster säljs även i viss mån till externa användarorganisationer både i Finland och i Sverige och Danmark. Samverkan med användarna har hög prioritet och under hösten ordnades de första Rimbert®-dagarna där användarna kunde nätverka med varandra och med utvecklarna.

Kommunikation

Målsättningen att vara lätta att nå och lätta att förstå styrde kommunikationen och evenemangsproduktionen.

Utdelningsstiftelsen fick god synlighet i både traditionella och sociala medier och omnämndes överlag i neutral eller positiv ton.

Utdelningsstiftelsen ordnade totalt 24 evenemang och produktioner för externa målgrupper. Fem av produktionerna var digitala. Årets storsatsning, scenkonstverket ”Världens lyckligaste land” hade cirka 2 000 personer i teaterpubliken i maj, 31 000 tv-tittare vid två sändningar på Yle Fem och över 14 000 påbörjade visningar på Yle Arenan vid årsskiftet.

De främsta kanalerna till sökande, media och andra intressenter var webbplatsen, sociala medier – främst Facebook och Instagram – och Kulturfondens nyhetsbrev med över 5 200 prenumeranter.

Samverkan med andra fonder

Ledande tjänstemän och ordförande från Svenska kulturfonden, Föreningen Konstsamfundet (KSF), Svenska folkskolans vänner (SFV), Stiftelsen Brita Maria Renlunds minne (BMR), Svenska litteratursällskapet, Stiftelsen Tre Smeder, Harry Schaumans Stiftelse och samfundet Folkhälsan sammankom i vanlig ordning till höstmöte. De ledande tjänstemännen från KSF, SFV, BMR, Stiftelsen Tre Smeder och Kulturfonden sammanträdde, inom ramen för den s.k. ”fondarbetsgruppen”,

mera regelbundet. Genom samverkan vill man dela kunskap och ”best practice” med varandra men även diskutera strategiska frågor samt koordinera ansökningar där stiftelsernas och föreningarnas intressen och ändamål sammanfaller.

Kulturfonden samarbetade också under året med ett antal finska fonder och stiftelser. Tillsammans med Suomen Kulttuurirahasto, Jenny ja Antti Wihurin rahasto och Jubileumsfonden för Finlands självständighet Sitra fortsatte arbetet med Dialogpausstiftelsen som man tillsammans grundade år 2019. Stiftelsen syfte är att genom dialog förstärka förtroendet, resiliensen och demokratin i Finland.

Projektet ”Konsttestarna”, som erbjuder åttondeklassare möjlighet att besöka professionella kultur- och konstinstitutioner, fortsatte som ett samarbete mellan Suomen Kulttuurirahasto, Svenska kulturfonden och staten.

Kulturfondens vd deltog i regelbundna möten med de ledande tjänstemännen från Suomen Kulttuurirahasto, Jane ja Aatos Erkon säätiö, Jenny ja Antti Wihurin rahasto, Koneen säätiö och Alfred Kordelins stiftelse. Tjänstemännen utbyter erfarenheter gällande god förvaltningssed i fonder och stiftelser i syfte att lyssna och lära av varandra.

Vd Sören Lillkung är medlem i styrelsen för Stiftelser och fonder rf sedan år 2022 och han utsågs i november 2023 till ordförande för föreningen från och med 1.1.2024. Föreningen erbjuder, förutom intressebevakning, medlemmarna en ypperlig möjlighet att tillsammans utveckla rättvisa, transparenta och hållbara processer för verksamheten.

Förändringar i personalen

Under år 2023 har inga ändringar skett i personalstyrkan.

Väsentliga händelser efter räkenskapsperiodens slut

Finansrådet i SLS beslutade 22.3.2024 att år 2024 ställa 48 miljoner euro till disposition för Svenska kulturfondens ändamål enligt följande:

	Euro
Reserveras för föreskrivna/ anvisade mottagare år 2024:	3 468 465,92
Reserveras för Fastighetsstiftelsen för Svenska kulturfonden sr	2 400 000,00
Reserveras för Svenska kulturfondens utdelning år 2024	42 131 534,08
ur Svenska kulturfondens fonder	41 992 805,28
ur Svenska litteratursällskapets fonder	138 728,80
Totalt	**48 000 000,00**

Under år 2024 har vi inte noterat särskilda väsentliga händelser som påverkar bokslutet.

Utdelningsstiftelsens verksamhet förutses fortsätta som tidigare under nästa år. På www.kulturfonden.fi kan man läsa om vad som betonas i verksamhetsplanen för år 2024: https://www.kulturfonden.fi/2023/12/08/vad-hander-pa-kulturfonden-2024/.

Riskhantering och framtidsutsikter

Styrelsen och den operativa ledningen har det övergripande ansvaret för riskhanteringen och har utarbetat en särskild riskhanteringsplan som behandlas regelbundet i styrelsen.

Ryktesrisk

Ett gott rykte och allmänhetens förtroende är grundläggande för Utdelningsstiftelsen. Ett fokusområde är att trygga att namn eller rykte inte skadas. Grunden för det goda ryktet ligger i att Utdelningsstiftelsen arbetar – enligt stadgarna och med respekt för donatorernas vilja – effektivt och hållbart, med stor integritet och hög kvalitet och med klar anknytning till det svenska i Finland.

För att minimera ryktesrisken behandlas alla intressenter rättvist, respektfullt och etiskt. Kommunikationen är snabb, öppen och tydlig. Fokus är på god ledning och professionellt arbete i enlighet med lagar, principer och anvisningar. Både verksamheten och verksamhetsprinciperna utvärderas regelbundet.

Ryktesrisken kan – till skillnad från övriga risker – basera sig på verkliga eller fiktiva händelser. Man utvärderar kontinuerligt händelser som kunde inverka negativt på ryktet.

Identifierad risk	Allvarlighetsgrad	Sannolikhet	Nivå av egna processer
Ryktesrisk	Allvarlig	Möjlig	God

Risk för oegentligheter

Risken för oegentligheter föreligger alltid inom alla organisationer. Oegentligheter kan förekomma då någon har ett motiv och en uppfattning om att handlingen är rättfärdigad och då systemet dessutom möjliggör oegentligheten.

Att styra över de förstnämnda faktorerna är svårt, men via god förvaltning och en fungerande intern kontroll kan man i rätt stor utsträckning förhindra att oegentligheter uppstår.

Utdelningsstiftelsen strävar till att själv kritiskt granska verksamheten. För att hitta svagheter ser man kontinuerligt över processer och interna kontroller. Ledningen och personalen följer god förvaltningssed och har dokumenterade interna kontroller, styrelsen gör självutvärderingar, samfund som regelbundet erhåller bidrag utvärderas externt och vi kräver in detaljerade redovisningar. Även utvärderingar av den egna verksamheten och förmågan att reagera på svagheter är viktiga i den dagliga verksamheten.

Identifierad risk	Allvarlighetsgrad	Sannolikhet	Nivå av egna processer
Risk för oegentligheter	Allvarlig	Möjlig	God

Risk för väsentligt minskad eller volatil utdelning

I en föränderlig och oförutsägbar värld är det viktigt att Svenska kulturfondens kapital förvaltas hållbart och effektivt och säkrar en långsiktigt god utdelning. Kapitalet, som ägs och förvaltas av SLS, består till cirka 80 procent av aktieplaceringar, 10 procent av ränteplaceringar och 10 procent av fastighetsplaceringar.

SLS beskriver sin placeringsverksamhet på följande sätt:

SLS placeringsverksamhet styrs av finansrådet som fastställer placeringspolitiken. Placeringspolitiken definierar målet för placeringsverksamheten som är att

a. generera stabil och förutsägbar direktavkastning för verksamhet och utdelning samt att
b. genom en hållbar placeringsstrategi uppnå en totalavkastning som motsvarar avkastningskravet och därmed tryggar förmögenhetens realvärde på lång sikt.

Placeringsverksamhetens risker betraktas mot bakgrund av uppställda målsättningar gällande avkastning och bevarandet av kapitalets långsiktiga realvärde. Placeringsverksamheten är utsatt för olika typer av risk. För att hantera de risker som den valda placeringspolitiken innebär eftersträvas en tillräcklig diversifiering för att

minska beroendet av enskilda placeringsinstrument. SLS upprätthåller i enlighet med placeringspolitiken i sin balans buffertar för att hantera portföljens värdeförändringsrisker, direktavkastningsrisker, likviditetsrisker, kreditrisker och risker förknippade med hållbarhet. Med beaktande av portföljens sammansättning bedöms riskerna vara på en normal nivå och riskbuffertarna tillräckliga.

En viktig aspekt i placeringspolitiken är hållbarheten som SLS beaktar genom att ha definierat principer för hållbar placering. Man anser att bolag som agerar ansvarsfullt kan förväntas vara mera framgångsrika och möta färre risker i sin verksamhet, vilket leder till att ansvarsfullhetsaspekterna är i linje med kravet på både direktavkastning och totalavkastning.

SLS avsätter också regelbundet medel till en konjunkturutjämningsfond vars syfte är att med fondens kapital utjämna konjunkturvariationernas inverkan på den för Svenska kulturfondens ändamål till disposition ställda avkastningen.

Noggrannare information om placeringarna finns i SLS förvaltningsprinciper. **https://www.sls.fi/sv/verksamhetsprinciper#frvaltningsprinciper**.

Identifierad risk	Allvarlighetsgrad	Sannolikhet	Nivå av processer
Risk för väsentligt minskad eller volatil utdelning	Skadlig	Möjlig	God

Framtidsutsikter

Svenska litteratursällskapets placeringsverksamhet har under flera år gett en stadigt växande avkastning, trots osäkerhet på aktiemarknaden. Utdelningsstiftelsens disponibla medel och därmed också utdelningens storlek förväntas bibehållas på en stabil nivå under de närmaste åren. Placeringsverksamhetens risker hanteras av Svenska litteratursällskapet i enlighet med de principer som beskrivs i SLS placeringspolitik.

Styrelse, övrig ledning och revisorer

Styrelsen

Utdelningsstiftelsens styrelse tillsätts av SFP:s partistyrelse. Styrelsen består av en ordförande, åtta ordinarie ledamöter och tre ersättare. Ordförande utses för tre mandatperioder i sänder och samma person får utses för högst två på varandra följande sådana perioder. Övriga medlemmar utses för två mandatperioder i sänder och samma person får utses för högst tre sådana på varandra följande perioder. Mandatperioden löper årligen från 1 augusti till 31 juli. Sammansättningen har inte ändrats sedan perioden 1.8.2022–31.7.2023.

Styrelsens sammansättning under året var:

	1.8.2022–31.7.2024		
ordförande	**Mikaela Nylander**		
vice ordförande	**Björn Vikström**		
ordinarie medlem	Annika Nummelin		
ordinarie medlem	Jonas Rönnqvist		
ordinarie medlem	Christel Liljeström		
ordinarie medlem	Christoffer Ingo		
ordinarie medlem	Gunilla Granberg	ersättare	Anna Jungner-Nordgren
ordinarie medlem	Silja Borgarsdóttir-Sandelin	ersättare	Eva Åström
ordinarie medlem	Tony Björk	ersättare	Håkan Nystrand

Styrelsen sammankom år 2023 (2022) till 11 (12) möten varav 1 (1) var e-postmöte.

Vd, övrig ledning och förvaltningsorgan

Vd Sören Lillkung ledde Utdelningsstiftelsens kansli. En ledningsgrupp med fem personer bistod vd. Vd är - till skillnad från ledningsgruppen - en del av den juridiskt ansvariga ledningen. Vd utses för en period på fem år, med möjlighet till förlängning. Sören Lillkungs nuvarande period har förlängts med en tilläggsperiod på fem år och löper till 31.5.2028.

Utdelningsstiftelsen hade en delegation och tre direktioner för de regionala fonderna: Nylands svenska kulturfond, Åbolands svenska kulturfond och Österbottens svenska kulturfond. Dessa var både sakkunnigorgan och beredande organ. Som delegationens ordförande fungerade Mikael Svarvar.

Arvoden till förtroendevalda och lön till vd

Styrelse- och delegationsordförande fick ett årsarvode på 33 000 respektive 21 600 euro. Övriga styrelse-, delegations- och direktionsmedlemmar fick arvoden på basis av antalet möten som de deltagit i. Styrelsemedlemmarnas mötesarvode var 500 euro och delegationsmedlemmarnas 250 euro per möte. De regionala direktionernas ordförande fick 500 euro och medlemmarna 250 euro per möte. Arvodena, som varit oförändrade sedan år 2014, fastställs

av SFP:s finansråd. Den totala summan av arvoden syns i närståendetabellen samt i bokslutets noter. Vd:s lön var 178 080 euro under år 2023 samt telefonförmån 240 euro.

Till styrelsemedlemmar och vd utbetalas också ersättning för resor och övernattningar i stiftelsens ärenden, enligt Stiftelsens resereglemente som gäller för både förtroendevalda och personal. Kilometerersättningar och dagpenningar betalas i enlighet med reglementet enligt Skatteförvaltningens beslut om skattefria resekostnadsersättningar. En stor del av styrelsemötena och de flesta övriga möten hålls numera på distans vilket håller reseersättningarna på en rätt låg nivå.

Revisorer

Sedan år 2021 är revisionssamfundet KPMG Ab stiftelsens revisor med CGR Marcus Tötterman som huvudansvarig. Revisionssamfundet erhöll enligt faktura ett arvode på 17 005,00 euro under år 2023.

Närståendekrets och jäv

Utdelningsstiftelsen har en dokumenterad närståendekrets- och jävsanvisning för utdelningsverksamheten och upprätthåller ett närståenderegister för den snäva närståendekretsen.

Närståendekrets

I enlighet med bestämmelserna om närståendetransaktioner strävade man efter att säkerställa att

- personer som hör till närståendekretsen inte favoriseras vid utdelningen av stipendier och bidrag,
- kommersiella transaktioner sker på marknadsvillkor och till marknadspriser, om inte något annat följer av särskilda skäl, och
- ekonomiska transaktioner med personer som hör till den snäva närståendekretsen rapporteras i verksamhetsberättelsen.

Närståendetransaktioner övervakades genom att upprätthålla ett närståenderegister. Med hjälp av registret kan man kontrollera att bidrag beviljas på korrekta grunder och uppfyller ovanstående rapporteringskrav. Registrets beskrivning är tillgänglig på webbplatsen. Stiftelsen erbjuder inga förmåner för närståendekretsen.

Jäv

Styrelsen fattade beslut om alla av Utdelningsstiftelsen beviljade bidrag. Styrelsemedlemmar, delegationsmedlemmar, direktionsmedlemmar, sakkunniga, stiftelsens ombud och personer i ledande ställning registrerade jäv i stiftelsens elektroniska stipendiehanteringssystem enligt följande principer:

- alla pågående förtroendeuppdrag som kan ha betydelse för uppdraget inom stiftelsen registrerades
- jäv registrerades på ansökningsnivå
- ärenden som gäller stiftelsens närståendekrets registrerades på ansökningsnivå

Förtroendevalda, sakkunniga och personal deltog inte i beredningen av, behandlingen av eller beslutsfattandet i ett ärende där de var jäviga.

Närståendekretstabell

	Åtgärder eller ekonomiska fördelar i euro	Närståendekretsrelationens karaktär				
		1	2	3	4	6
A	Ledningens löner, arvoden och pensionsförpliktelser					
A.1	Styrelse och vd		283 070			
A.2	Revisorer		17 005			
A.3	Övrig ledning (ledningsgrupp)			487 361		
B	Avtal					
C	Beviljade bidrag, stipendier och ersättningar	5 126 356			42 040	
D	Beviljade lån, ansvar och ansvarsförbindelser					
E	En beskrivning av åtgärder och ekonomiska fördelar	Bidrag till stiftaren, Fastighetsstiftelsen, Pro Artibus	Sedvanliga löner & arvoden	Löner till personal	Sedvanliga bidrag	Sedvanliga bidrag

Närståendekretsrelationens karaktär	
1	Stiftaren och den som utövar bestämmande inflytande i stiftelsen samt deras eller stiftelsens dottersammanslutning och dotterstiftelse
2	Styrelseledamöterna samt ersättarna för dem, verkställande direktören och dennes ställföreträdare samt revisorerna i stiftelsen och i sammanslutningar och stiftelser som avses i 1 punkten
3	Stiftelsens ombud och andra personer som deltar i ledandet av stiftelsen (ledningsgrupp).
4	Familjemedlemmar till personer som avses i 2—3 punkten (punkt 1 är inte i detta fall en person) * * make och sambo, egna barn och makens eller sambons barn och dessa barns make eller sambo och efterkommande samt egna och makens eller sambons föräldrar, far- och morföräldrar och deras föräldrar
6	Sammanslutningar och stiftelser där en människa eller flera samverkande människor som avses i 1—4 punkten har bestämmande inflytande

Stiftelsen är inte medveten om övriga närståendetransaktioner än de som presenteras i tabellen ovan. Kategori 5 rapporteras inte då det gäller den omfattande närståendekretsen.

Utdelningsstiftelsen för
Svenska kulturfonden sr

Bokslut

1.1–31.12.2023

Resultaträkning

	Not	1.1–31.12.2023	1.1–31.12.2022
Ordinarie verksamhet			
Intäkter	1		
Tillförda medel från Svenska kulturfonden i SLS		3 300 512,00	2 764 718,00
Övriga intäkter		228 606,31	272 077,20
		3 529 118,31	**3 036 795,20**
Kostnader			
Personalkostnader	2		
Löner och arvoden		-1 887 556,09	-1 720 053,76
Pensionskostnader		-294 098,34	-255 851,13
Övriga lönebikostnader		-48 321,29	-39 067,82
		-2 229 975,72	**-2 014 972,71**
Avskrivningar	3	**-25 294,86**	**-25 958,42**
Övriga kostnader	4	**-1 336 516,09**	**-1 071 713,17**
Ordinarie verksamhetens över(+)/-underskott(-)		**-62 668,36**	**-75 849,10**
Finansiella intäkter och kostnader		**184,47**	**197,83**
Räkenskapsperiodens överskott + (underskott -)		**-62 483,89**	**-75 651,27**

Balansräkning

	Not	31.12.2023	31.12.2022
AKTIVA			
BESTÅENDE AKTIVA			
Materiella tillgångar	5		
Inventarier och lösöre		64 982,62	90 277,48
Förskottsbetalningar		0,00	0,00
		64 982,62	**90 277,48**
RÖRLIGA AKTIVA			
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		12 150,10	88 495,02
Övriga fordringar		12 357,00	0,00
Resultatregleringar		1 251,17	7 560,14
		25 758,27	**96 055,16**
Kassa och bank		**736 422,02**	**648 255,31**
		827 162,91	**834 587,95**
PASSIVA			
EGET KAPITAL			
Eget kapital	6		
Grundkapital		25 000,00	25 000,00
Överskott/underskott från tidigare år		392 509,04	468 160,31
Räkenskapsperiodens överskott		-62 483,00	-75 651,27
		355 026,04	**417 509,04**
FRÄMMANDE KAPITAL			
Kortfristigt främmande kapital			
Skulder till leverantörer		137 211,41	92 548,05
Övriga skulder		75 866,64	77 107,53
Resultatregleringar	7	259 058,82	247 423,33
		472 136,87	**417 078,91**
		827 162,91	**834 587,95**

Bokslutets noter

Allmänna principer för uppgörande av bokslutet

Principer för uppgörande av bokslut

Bokslutet har upprättats och presenteras i enlighet med stadgandena i stiftelse- och bokföringslagen. Utdelningsstiftelsen hör till gruppen små företag enligt Bokföringslagen 1: 4a §.

Ordinarie verksamhet

I gruppen ordinarie verksamhet i resultaträkningen presenteras de tillförda medel som lyfts från Svenska kulturfonden (inom Svenska litteratursällskapet i Finland r.f., SLS) samt övriga intäkter. Dessa specificeras närmare i noterna till resultaträkningen.

Värderingen av bestående aktiva

De materiella tillgångarna har i balansräkningen upptagits till anskaffningsutgiften med avdrag för planenliga avskrivningar.

Noter till resultaträkningen

1. Intäkter från ordinarie verksamhet

Intäkter från ordinarie verksamhet	1.1–31.12.2023	1.1–31.12.2022
Tillförda medel från Svenska kulturfonden (Svenska litteratursällskapet i Finland r.f.)		
Tillförda medel för Utdelningsstiftelsens administration	2 502 803,88	2 300 418,45
Tillförda medel för Utdelningsstiftelsens egna utbildnings- och kultursatsningar och projekt	797 708,12	464 299,55
Totala tillförda medel	*3 300 512,00*	*2 764 718,00*
Övriga intäkter		
Sålda tjänster (momspliktiga)	212 199,32	261 836,63
Övriga momsfria intäkter	16 406,99	10 240,57
Totala övriga intäkter	*228 606,31*	*272 077,20*
Totala intäkter	**3 529 118,31**	**3 036 795,20**

Ur Svenska kulturfondens utdelningsmedel reserveras i enlighet med uppgjord budget medel för utdelningsstiftelsens administration samt egna utbildnings- och kultursatsningar för intressenterna och projekt. Endast under året lyfta medel bokas och intäktsförs.

Övriga poster består av momspliktig samt övrig momsfri försäljning.

2. Personalkostnader

Personalkostnader	1.1–31.12.2023	1.1–31.12.2022
Löner	1 609 489,09	1 392 828,76
Arvoden till styrelsen och övriga förtroendevalda	222 350,00	228 675,00
Övriga arvoden och ersättningar	55 717,00	98 550,00
Pensionskostnader	294 098,34	255 851,13
Övriga lagstadgade försäkringar	42 150,20	33 823,84
Frivilliga personalrelaterade försäkringar	6 171,09	5 243,98
Totalt	**2 229 975,72**	**2 014 972,71**

Personalens antal har i medeltal uppgått till 20 personer under både år 2023 och år 2022.

3. Planenliga avskrivningar

Inventariernas och lösörets avskrivningar syns som skild post i resultaträkningen.

Avskrivningstiderna är:
Inventarier och lösöre 5 år

Små anskaffningar, vars livslängd beräknas vara maximalt 3 år eller vilkas anskaffningspris är under 1 200 euro har upp till totalt 3 600 euro bokats som kostnader, dock så att väsentlighetsprincipen beaktas.

4. Övriga kostnader

Övriga kostnader	1.1–31.12.2023	1.1–31.12.2022
Administrationskostnader	463 778,68	433 186,37
Lokalkostnader och hyror	277 397,40	255 126,95
Revisionskostnader	17 005,05	16 120,00
Egna kultur- och utbildningsprojekt	578 334,96	367 279,46
Totala kostnader	**1 336 516,09**	**1 071 713,17**

Kostnaderna ovan presenteras enligt funktion och projekt.

Stiftelsens revisor är revisionssamfundet KPMG Ab. Revisionsarvodet kostnadsförs enligt erhållen faktura under året.

Noter till balansräkningens aktiva

5. Bestående aktiva

I balansräkningens bestående aktiva presenteras den icke avskrivna delen av inventarier och lösöre.

	Anskaffningsutgift 1.1.2023	Ökning under året	Minskning under året	Anskaffningsutgift 31.12.2023	Ackumulerade avskrivningar	Avskrivningar under räkenskapsåret	Bokföringsvärde 31.12.2023
Inventarier	244 543,60	0,00	0,00	244 543,60	154 266,12	25 294,86	64 982,62

Noter till balansräkningens passiva

6. Eget kapital

Posterna för eget kapital kan ses ur balansräkningen.

7. Passiva resultatregleringar

Passiva resultatregleringar	2023	2022
Semesterlöneskulder och övriga sociala avgifter	259 058,82	247 414,43
Övriga	0,00	8,90
Totalt	**259 058,82**	**247 423,33**

Säkerheter och ansvarsförbindlelser

Ansvarsförbindelserna består av hyresansvar.

	2023	2022
Förfaller till betalning under påbörjad räkenskapsperiod	233 578,06	229 503,72
Förfaller till betalning under senare räkenskapsperioder	204 468,00	413 496,02

Verksamhetsberättelsens och bokslutets datering och underteckning

(elektroniska underteckningar)

Helsingfors den 8 april 2024

Mikaela Nylander, styrelseordförande
Björn Vikström, vice ordförande
Annika Nummelin
Christel Liljeström
Christoffer Ingo
Gunilla Granberg
Jonas Rönnqvist
Silja Borgarsdóttir Sandelin
Tony Björk
Håkan Nystrand, ersättare
Anna Jungner-Nordgren, ersättare
Eva Åström, ersättare

Sören Lillkung, verkställande direktör

Revisionsanteckning

(elektronisk underteckning)

Över utförd revision har idag avgivits berättelse

Helsingfors den 11 april 2024

KPMG Ab
revisionssamfund

Marcus Tötterman, CGR

Förteckning över använda bokföringsböcker

Bokföringen är uppgjord i det integrerade ekonomisystemet Procountor.

Dokument	Förvaringssätt
Bokslut	Skilt bunden
Balansspecifikationer	Skilt bundna, i elektronisk form
Huvudbok	I elektronisk form
Dagbok	I elektronisk form

Procountor	Förvaringssätt
Försäljningsfakturor	Elektroniska verifikat och arkivering
Inköpsfakturor och nätfakturor (inköp)	Elektroniska verifikat och arkivering
Rese- och kostnadsersättningar inkl. bilagor, memorialverifikat	Elektroniska verifikat och arkivering
Löner	Elektroniska verifikat och arkivering
Kontoutdrag, betalningsverifikat	Elektroniska verifikat och arkivering
Deklaration av moms och övriga skatter på eget initiativ	Elektroniska verifikat och arkivering

Revisionsberättelse

Till styrelsen för Utdelningsstiftelsen för Svenska kulturfonden sr

Revision av bokslutet

Uttalande

Vi har utfört en revision av bokslutet för Utdelningsstiftelsen för Svenska kulturfonden sr (FO-nummer 2379356-8) för räkenskapsperioden 1.1–31.12.2023. Bokslutet omfattar balansräkning, resultaträkning, och noter till bokslutet.

Enligt vår uppfattning ger bokslutet en rättvisande bild av stiftelsens ekonomiska ställning samt av resultatet av dess verksamhet i enlighet med i Finland ikraftvarande bestämmelser gällande upprättande av bokslut och det uppfyller de lagstadgade kraven.

Grund för uttalandet

Vi har utfört vår revision i enlighet med god revisionssed i Finland. Vårt ansvar enligt god revisionssed beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar för revisionen av bokslutet*. Vi är oberoende i förhållande till stiftelsen enligt de etiska kraven i Finland som gäller den av oss utförda revisionen och vi har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa. Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens ansvar för bokslutet

Styrelsen ansvarar för upprättandet av bokslutet och för att bokslutet ger en rättvisande bild i enlighet med i Finland ikraftvarande bestämmelser gällande upprättande av bokslut samt uppfyller de lagstadgade kraven. Styrelsen ansvarar även för den interna kontroll som den bedömer är nödvändig för att upprätta ett bokslut som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag.

Vid upprättandet av bokslutet ansvarar styrelsen för bedömningen av stiftelsens förmåga att fortsätta verksamheten. Den upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om man avser att likvidera stiftelsen, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisorns ansvar för revisionen av bokslutet

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida bokslutet som helhet innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i bokslutet.

Som del av en revision enligt god revisionssed använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- Identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i bokslutet, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på

misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.

- Skaffar vi oss en förståelse av den del av stiftelsens interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- Utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i ledningens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- Drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av bokslutet. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om stiftelsens förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i bokslutet om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om bokslutet. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att en stiftelse inte längre kan fortsätta verksamheten.
- Utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i bokslutet, däribland upplysningarna, och om bokslutet återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Vi kommunicerar med dem som har ansvar för stiftelsens styrning avseende, bland annat, revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den, samt betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat under revisionen.

Övriga rapporteringsskyldigheter

Övrig information

Styrelsen ansvarar för den övriga informationen. Den övriga informationen omfattar verksamhetsberättelsen. Vårt uttalande om bokslutet täcker inte övrig information.

Vår skyldighet är att läsa den övriga informationen i samband med revisionen av bokslutet och i samband med detta göra en bedömning av om det finns väsentliga motstridigheter mellan den övriga informationen och bokslutet eller den uppfattning vi har inhämtat under revisionen eller om den i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter. Det är ytterligare vår skyldighet att bedöma om verksamhetsberättelsen har upprättats enligt gällande bestämmelser om upprättande av verksamhetsberättelse.

Enligt vår uppfattning är uppgifterna i verksamhetsberättelsen och bokslutet enhetliga och verksamhetsberättelsen har upprättats i enlighet med gällande bestämmelser om upprättande av verksamhetsberättelse.

Om vi utgående från vårt arbete på den övriga informationen, drar slutsatsen att det förekommer en väsentlig felaktighet i verksamhetsberättelsen, bör vi rapportera detta. Vi har ingenting att rapportera gällande detta.

Övriga uttalanden som grundar sig på lag

Vår skyldighet är att utgående från den av oss utförda revisionen ge ett uttalande om de omständigheter som förutsätts enligt stiftelselagen 4:2.2 §.

Styrelsen ansvarar för informationen i bokslutet och verksamhetsberättelsen samt för att de ersättningar och arvoden som betalats till ledamöterna i stiftelsens organ är sedvanliga.

Enligt vår uppfattning ger bokslutet och verksamhetsberättelsen de uppgifter om stiftelsens verksamhet under räkenskapsperioden som är väsentliga för bedömningen av om stadgebestämmelserna om stiftelsens ändamål och verksamhetsformer har följts. Arvoden och ersättningar utbetalda av stiftelsen till ledamöterna i stiftelsens organ kan anses vara sedvanliga.

Helsingfors den 11 april 2024

KPMG OY AB

Marcus Tötterman
CGR